BIBLIOTECA CENTRALĂ

Anul al 21-lea Duminecă 17/30 Noemvrie 1913 Nr. 47

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:
Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“ Sibiiu.

Foaie politică
Apare în fiecare Duminecă.
Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiiu.

INSERATE:
să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI (Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oară 12 bani, a treia-oară 10 bani.

Băncile sătești și Prelegerile poporale.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“ este tovărășia cea mai mare, ce o avem noi Românii din Ungaria. Ea a fost alcătuită acum 52 de ani, de către mitropoliții Șaguna și Șuluț, în înțelegere cu alți fruntași români de pe acel timp. Scopul, pentru care s'a înființat este: Răspândirea învățăturii și înaintarea în bunăstare a poporului român.

„Asociațiunea“ are în fruntea ei un comitet central, alcătuit din bărbații cei mai aleși ai neamului nostru. Ca să se poată lucrà cu mai mult spor, „Asociațiunea“ e împărțită până acum în vreo 80 despărțăminte cu câte un comitet cercual. Comitetele despărțămintelor sunt răspândite prin orașele și orășelele celor 27 de comitate, în cari trăim noi Românii din Ungaria și stau în legătură cu comitetul central din Sibiiu.

Comitetele despărțămintelor, în înțelegere cu fruntașii dela sate, au îndatorirea să înființeze agenturi adecă subcomitete și să înscrie cât mai mulți membri la „Asociațiune“, ca ea, să poată lucrà cu mână mai largă la îndeplinirea scopurilor, pe cari le urmărește:

Să înființeze biblioteci poporale, de unde sătenii să poată împrumutà cărți aievea bune de cetit și astfel, învățătura și dragostea de carte să se lățească tot mai mult;

să țină prelegeri și șezători pentru popor, cu învățături și povețe bune, din cari sătenii să poată trage folos;

să nizuiască, ca cei neștiutori de carte să nu rămână în întunerecul neștiinței, să li se deà și lor putința a se împărtăși de lumina binefăcătoare a cărții. Preoții și învățătorii să țină acum în timpul iernii școală cu neștiutorii de carte;

să pună la cale expoziții de tot felul, petreceri, teatre și să înființeze însoțiri, între cari, cele dintâi să fie *băncile sătești.*

Pentru înfăptuirea acestor lucrări de mare însemnătate la poporul nostru, „Asociațiunea“, prin comitetul ei central, vine în ajutorul celorce voesc să muncească. Trimite cărți pentru bibliotecile poporale, dă premii preoților și învățătorilor, cari țin școală cu neștiutorii de carte. Trimite pe conferențiarul său agronomic să țină poporului prelegeri din toate ramurile de economie și pentru înființarea băncilor sătești, „Asociațiunea“ dă din ajutorul de 50,000 al dlui Vasile Stroescu, tipăriturile și registrele de lipsă și trimite pe conferențiarul cooperativ, ca să deà sfaturile și îndrumările trebuincioase la înființarea și conducerea acestor bănci.

Acolo, unde despărțămintele și fruntași conducători dela sate, își împlinesc datorințele și sunt cu adevărat binevoitorii poporului, să și văd înfăptuiri bune și frumoase semne de înaintare. Din potrivă, acolo, unde despărțămintele stau în amorțire și fruntașii dela sate sunt nepăsători pentru binele poporului, totul e în părăginire.

Postul Crăciunului, e timpul cel mai potrivit pentru prelegerile poporale. Să folosim timpul, până când nu e prea târziu. Să nu ne mai învinuim unii pe alții, punând bețe în roată; ci cu puteri unite să muncim pentru răspândirea învățăturilor și pentru înfăptuirea măreților scopuri ale „Asociațiunii“, spre binele nostru și al poporului din care facem parte.

Acum la începutul postului, preotul, învățătorul și ceialalți fruntași de prin comune, să se sfătuiască întreolaltă și să afle, cari sunt adevăratele lipse, păsuri și neajunsuri ale sătenilor lor. După acestea să întocmească apoi prelegerile, ce vor aveà să le țină. Poporul numai atunci se poate atrage și însufleți, dacă i-se vorbește despre păsurile lui și într'o limbă, pe care el poate să o înțeleagă.

In timpul din urmă s'a vorbit mult despre înființarea băncilor sătești, dar de fapt, în direcția aceasta s'a lucrat de tot puțin. E timpul, să ne cugetăm și noi la lipsele mai arzătoare și să chibzuim cum am puteà să ne ajutăm noi pe noi.

Marele binefăcător dl Vasile Stroescu, a pus la îndemâna „Asociațiunii“ 50 mii coroane, cu ajutorul cărora să se înființeze bănci sătești, așa, că sătenii nostri să fie scutiți de cheltueli zadarnice și de alergături pe la băncile dela orașe și totodată, să se deprindă și ei cu cruțarea și să-și depună bănișorii cruțați, cu dobândă. Suma aceasta de 50 mii cor. nu este a-se împărți la băncile ce se vor înființà, ci din ea se va da numai tipăriturile și registrele de lipsă la înființarea băncilor. Tot din această sumă se plătește și conferențiarul cooperativ, care va stà în ajutor cu sfaturile și îndrumările sale, la înființarea băncilor sătești.

Dl Vasile Stroescu, ne cunoaște păsul și ne arată calea pe care trebue să mergem, dacă voim să ajungem la o stare mai bună. Să urmăm îndemnului acestui mare bărbat și în prelegerile poporale ce le vom țineà în postul acesta al Nașterii Domnului să nisuim a luminà poporul și a-l face să înțeleagă lipsa acestor bănci.

La înființarea acestor bănci, se cer 15—20 părtași, cari să pună la olaltă câte 20 coroane. Acolo unde se dorește înființarea unei astfel de bănci, se mai cere, ca să fie și oameni pricepători și destoinici, cari să poată conduce lucrările băncii. Se mai cere apoi, să fie oameni drepți, și să nu-și dorească numai binele lor; ci să dorească binele și înaintarea tuturor locuitorilor din comună. Bogații și săracii, au aceleași drepturi și aceleași datorințe.

Să alergăm cu toții, la glasul de chemare al conducătorilor noștrii, să le urmăm sfaturile și povețele cele bune și să înfăptuim lucrări de interes obștesc.

Croații primesc drepturi! Asta e una dintre știrile mai nouă, ce s'au dat în zilele acestea. Și anume: dupăcum se știe Croații au dus o luptă înverșunată contra maghiarizării. Lor încă a voit guvernul țării să le scoată limba de peste tot locul, printre Croați se ducă ca funcționari câți trași-împinși de prin alte părți, a schimbat numele comunelor croate cu nume ungurești etc. etc. Culmea luptei între cârmuirea țării și Croați a ajuns încă pe timpul guvernului coaliționist (de vecinică pomenire), sub domnia clicei Kosut-Aponi.

Dar Sârbii nu s'au lăsat, ci au luptat cu bărbăție. Iar acum, după războiul balcanic, care și mai mult a deșteptat simțul național la poporul sârbo-croat, guvernul ungar a trebuit să se convingă, că așa nu mai merge. Un popor și o țară nu se poate guvernà cu asupriri și nedreptate. De aceea Tisa a început consfătuiri cu conducătorii poporului croat.

Iar acum se vestește, că Croaților li se vor da toate drepturile avute mai 'nainte, între cari sunt: Dela căile ferate din Croația *se va delătură limba maghiară* (care guvernul coaliționist a fost întrodus-o ca limbă oficioasă); *inscripțiile maghiare* de pe la stațiunile croate *se depărtează*, rămânând numai cele croate; legea despre *numirile de localități ungurești* se schimbă după dorința Croaților. Afară de acestea, Tisa a mai făgăduit Croaților împlinirea la o seamă de dorințe pe teren cultural, economic, social etc.

Iată ce face tăria în luptă și unire! Dela Croați am puteà noi, Românii, să luăm pildă cum să luptăm pentru drepturile noastre, iar nu să ne căciulim și vindem voturile, cum au făcut în timpul din urmă atâția prăpădiți în comitatul Aradului, Făgărașului etc.

E drept, că Croații au avut norocul cu desfășurarea luptelor balcanice, cari au fost prielnice pentru cererile lor față de guvern.

Cu toate acestea, cine va puteà zice, că noi Românii nu putem cere cu tărie drepturi mai omenești ca cele de azi, pe seama unui popor de milioane? Să fim deci cu toții mai hotărîți și să nu ne lăsăm ademeniți „c'un os de ros“. Altcum ne vor blăstămà urmașii nostri, că n'am înțeles vremea în care am trăit!

Din delegaţiuni.

Am spus în numărul trecut, că în Viena s'au început şedinţele delegaţiunilor. Dintre vorbirile mai de seamă, cari s'au ţinut în delegaţiuni până acum, scoatem la iveală pe cea a ministrului de externe **Berchtold,** care în Mercuria trecută (19 Noemvrie n.) a vorbit asupra politicei din afară (externă) a monarhiei noastre. In cele următoare dăm părţile mai însemnate din vorbirea susnumită. Iată ce a spus contele Berchtold:

Monarhia austro-ungară pentru înfiinţarea Albaniei. Prietenia ce-am arătat-o faţă de statele balcanice învingătoare, nu ne-a putut totuşi face, ca să lăsăm jos apărarea unor interese de lipsă pentru monarhie, adecă înfiinţarea unei Albanii neatârnătoare. Despre aceasta am înştiinţat la vreme şi pe celelalte Mari-Puteri. Pentru desbaterea acestei afaceri, guvernul englez a propus ţinerea unei consfătuiri în Londra. La acea consfătuire au luat parte reprezentanţii tuturor Marilor-Puteri europene, iar în 17 Decemvrie 1912 s'a hotărît, că Albania va aveà să fie un stat neatârnător de orice alt stat. De asemenea au fost şi alte interese mari, pentru liniştea Europei, cari s'au desbătut la Londra. Anume liberarea teritoriilor albaneze ocupate de aliaţi, împărţirea Inzulelor Egeice şi alte afaceri, cari nu se puteau desnodà aşa uşor.

Şi toate aceste lucruri erau în desbatere într'un timp, când aliaţii învinsese pe Turci la Kirkilise şi Lüle Burgas, iar măsurile militare luate de Rusia neliniştea mult lumea. Pe de altă parte Bulgaria nu voià să iee în seamă cererile României, ceeace da loc la nouă bănueli de nelinişte în Balcani. Sub astfel de împrejurări s'a întrunit conferenţa ambasadorilor (reprezentanţii) Marilor-Puteri europene, cărora tot le-a reuşit în parte a împăcà şi liniştì spiritele.

*

Pregătirile militare ale Monarhiei pe timpul războiului balcanic au trebuit făcute, ca să ne ştim siguri în orice împrejurări. Indeosebi a trebuit să ţinem seamă, că în acel timp se găseau pe graniţele noastre armate pe picior de războiu ale statelor, cari credeau că se pot bizuì pe tot sprijinul politic şi militar a unei puternice grupări a statelor europene. (Adecă Serbia credeà, că se poate bizuì pe sprijinul Rusiei şi Franţei.) Ţinând Rusia o seamă de rezervişti sub arme, a trebuit să facă şi monarhia la fel. Dar schimbarea unor păreri între cei doi suverani (între Maiestatea Sa Monarhul nostru şi Ţarul Rusiei) a avut de urmare curmarea acestor măsuri şi trimiterea acasă a rezerviştilor.

*

Monarhia pentru regularea graniţei albaneze. In şedinţa dela 20 Martie a ambasadorilor la Londra s'au hotărît graniţele Albaniei. Tot atunci s'a ajuns la înţelegere, că Scutari, chiar şi în cazul, când ar fi cucerit de Muntenegrini, trebue să se ţină de Albania. Dar Muntenegrul continuà cu împresurarea Scutarilor, ceeace a făcut pe Marile-Puteri, ca să trimită vapoare de războiu în acea parte. Aceste măsuri încă tot n'au putut limpezì îndată starea lucrurilor, până când n'a pornit monarhia şi a pretins, ca Muntenegrinii să părăsească oraşul Scutari cât mai de grabă.

*

Neînţelegerea româno-bulgară. In conflictul dintre România şi Bulgaria cu privire la cererile României, — Monarhia s'a silit (!?) precum au făcut şi celelalte ţări, ca să sprijinim la Sofia dorinţele României, dar faţă de tăcerea Bulgariei nu am putut face altceva, decât să luăm parte la conferenţele dela Petersburg, unde s'au întrunit reprezentanţii Marilor-Puteri. (Această conferenţă a avut de scop să mijlocească înţelegerea între România şi Bulgaria. De aceea a hotărît, ca Bulgaria să-i dee României măcar Silistra.)

Dar neînţelegerile între aliaţi, după încheierea păcii la Londra, a adus cu sine al doilea războiu balcanic. România a găsit acum prilejul, ca să-şi împlinească deplin dorinţele sale, pe care conferenţa dela Petersburg, cu tot sprijinul monarhiei, nu le înfăptuise decât în mod neîndestulitor. Se ştie de altcum, că acest războiu a produs iarăş o mare nelinişte. Austro-Ungaria s'a silit a potolì spiritele. Tot aşa şi România. Bulgaria de asemenea din fericire a învins, loviturile soartei, (săraca Bulgarie! cum o compătimeşte ministrul nostru Berchtold. *Redacţia)* le-a suferit, cu toată vitejia armatei sale.

*

Graniţele Albaniei se fac acum din partea unei comisii internaţionale. Tot o comisie internaţională supraveghează deocamdată administrarea noului stat. Iar guvernul olandez s'a învoit a trimite în Albania ofiţeri, cari să organizeze jandarmeria. Intre aceste împrejurări e de aşteptat ca noul stat, care vreme de luni întregi a stat fără domnitor, fără administraţie regulată, fără bani, fără un serviciu de ordine, — o se ajungă totuşi la un viitor mai bun.

*

Turcia şi nouile stări din Balcani. Turcia, pe lângă toate perderile avute, se pare că o să se reculeagă. Aşa s'ar părea cel puţin în urma luării înapoi a Adrianopolului, care la pacea din Londra a fost dat Bulgariei.

După pacea dela Bucureşti a urmat şi pacea încheiată între Turcia şi Bulgaria, apoi între Turcia şi Grecia. De acum înainte ne putem aşteptà la oarecare linişte şi în aceste ţări. Monarhia e legată de Turcia printr'o prietenie veche şi prin afacerile comerciale ce le avem cu această ţară. In urma războiului acum trecut, toate statele balcanice creştine au crescut peste graniţele lor, deşi hotărîrea graniţelor au adus cu sine multe neajunsuri, fiindcă „teritorii naţionale" au ajuns sub stăpânire străină.

*

Monarhia austro-ungară şi celelalte Mari-Puteri. In decursul războiului balcanic se păreà în mai multe rânduri, că Marile-Puteri europene o să ajungă la neînţelegeri între ele, din cauza celorce se petreceau în Balcani. Dar aceasta nu s'a întâmplat, fiindcă toate aceste state au recunoscut, că pacea este a se preţuì mai pe sus decât orice. De altcum la susţinerea păcii a contribuit mult alianţa dintre Austro-Ungaria, Germania şi Italia (Tripla Alianţă).

In mai multe rânduri era să se producă neînţelegeri între Austro-Ungaria şi Rusia, dar totdeauna s'au îndreptat lucrurile pe cale pacinică, iar în viitor aceste două puteri e de sperat, că încă se vor înţelege cum se cade totdeauna. Tot asemenea nu stă rău monarhia nici cu Franţa.

Alianţa dintre Austro-Ungaria, Germania şi Italia s'a reînoit la 7 Decemvrie 1912, deşi vechia învoială ţine încă până în anul viitor. Această alianţă s'a dovedit ca foarte bună. — Cu Italia ne-am înţeles totdeauna cum se cade în timpul din urmă, îndeosebi cu privire la stările balcanice, unde Italia încă a fost interesată ca şi noi. — Germania, e drept, că n'a interesat-o chiar deaproape afacerile balcanice, dar cu toate acestea ea a dat din nou o probă, că în vremuri grele monarhia se poate răzimà pe credinţa Germaniei.

*

Anglia şi Germania încă stau la o-laltă mai bine ca până acum, ceeace a fost priincios şi pentru monarhie în aceste timpuri. (In anii trecuţi erà tot temere de un războiu între Anglia şi Germania; asta mai cu seamă din cauza concurenţii comerciale, ce i-o face Germania Angliei. Iar dacă în timpul din urmă nu se mai domoleau lucrurile între aceste două state, atunci s'ar fi putut întâmplà uşor, că Anglia să profite acum de încurcăturile Austro-Ungariei în Balcani şi să provoace un războiu cu Germania. In ajutorul Angliei ar fi sărit poate şi Francia, dar în ajutorul Germaniei cu greu ar fi putut sărì Austro-Ungaria, care erà tot nesigură în faţa stărilor din Balcani. Potolindu-se puţin neînţelegerile dintre Anglia şi Germania, pacea Europei câştigă mult. *Redacţia.)*

*

Monarhia şi statele balcanice. In privinţa aceasta Austro-Ungaria se va străduì a întreţineà legături prietineşti cu toate statele balcanice, cari, în urma măririi lor teritoriale, vor aveà lipsă în viitor de tot mai multe mărfuri.

* * *

Am dat aproape toate părţile mai însemnate din vorbirea contelui Berchtold. Asta am făcut-o mai cu seamă pentru a vedeà şi cetitorii nostri, cum ministrul de externe al monarhiei noastre îl doare atât de mult capul de graniţele şi lipsa de bani a Albaniei, iar nu de adevăratele stări dintre monarhie şi ţările vecine: Serbia, România etc. Cu privire la România spune contele într'un loc numai atât: „regatul român e legat cu noi printr'o prietenie deaproape şi în viitor ca şi în trecut".

Acestea sunt vorbe goale, pentrucă dacă n'ar fi aşa, atunci contele Berchtold s'ar fi extins mai pe larg asupra stărilor dintre monarhie şi România sau Serbia. Două-trei vorbe nu însemnează nimic. Asta n'a liniştit, ci din contră a neliniştit pe mulţi membrii străini din delegaţiuni.

Tot asemenea bate la ochi, că drăguţul de conte îşi exprimă îngrijirea, cumcă în ţările balcanice mai sunt şi acum teritorii naţionale, cari au ajuns sub stăpânirea unei alte naţiuni (adecă Sârbi sub Bulgari sau întors), ceeace încă nu va aduce linişte în viitor, fiindcă locuitorii acestor ţinuturi nu vor aveà „libertate naţională!"

Ei bine, d'apoi atunci cum stăm, drăguţ de conte, cu „libertatea naţională" în Ungaria? Ce „libertate naţională" avem aici? Iată cum îşi dă în petec Berchtold.

Pe scurt luat, ministrul de externe austro-ungar n'a prezentat nici pe departe o politică cum se cade a monarhiei. De aceea îngrijorarea pentru viitorul Austro-Ungariei creşte mereu, pe lângă toate vorbele bine ticluite ale lui Berchtold.

Lupta în comitate.

Alegerile în comitatul Sibiului.

In comitatul nostru s'au făcut alegerile congregaţionale Mercuri acum, tocmai în ziua când scriem aceste rânduri. Noi Românii am avut candidaţi în patru cercuri locuite de Români şi am învins peste

tot locul. Amănunte nu am putut află multe până acum, dar atât ni s'a spus prin telefon, că în cercul Bradului s'a dat o luptă mare. In acest cerc Românii au scos însă pe toți candidații nostri, cinci la număr, iar Sașii au căzut cu totul. S'au dat 154 voturi românești și 128 săsești. Toți Românii, unul ca unul, au votat cu lista națională. Laudă și cinste vouă!

Cu totul s'au ales **16 membri români,** și anume: *Sebeșul săsesc (oraș):* Dr. Onisifor Ghibu, Vasile Aldea, Dr. George Măcelariu. *Sebeșul săsesc (cercul rural):* Lazar Tritean, Dr. Atanasiu Moga, Nicolae Cărpinișan. *Sălișie:* Dr. Ioan Stroia, Dr. Nicolae Petra, Ioan Manta, Ioan Chirca. *Brad:* Mateiu Voileanu, Valeriu Florian, Ioan Druhora, Toma Doican, Dr. I. Petrașcu. *Mercurea:* Dumitru Vulcu. (Amănunte vom aduce în numărul viitor).

Alegerile în comitatul Alba-inferioară

La Ocna-Sibiului. Aci s'a dat o luptă frumoasă. Românii nostri s'au purtat vrednic, afară de câțiva prăpădiți. Din cauza acestora n'au putut însă învinge. Cu toate acestea oamenii nostri cei mulți sunt unul ca unul. S'au pus și au controlat listele, iar la alegerile viitoare sunt siguri, că vor aveà majoritatea. Pe de altă parte, — pentru micșorarea aruncului comunal etc., — — voiesc să ceară schimbarea Ocnei din oraș cu magistrat în comună mare. Și cu tot dreptul.

Din cele scrise mai jos vedem, că Românii nostri din Ocna s'au pus pe luptă, fiindcă s'au convins cât de rău este, dacă își vând voturile, cum se întâmplà pe la alegerile de deputați trecute. Iar cei câțiva rătăciți ce mai sunt, credem, că încă se vor îndreptà, la din contră îi vom tămâià altcum. Laudă și cinste vouă, celor curați la inimă! Ascultați numai mereu de conducători, că atunci se vor schimbà lucrurile spre bine în curând. Asupra alegerii și alte lucruri din Ocna, primim următoarele:

Marți în 18 Noemvrie n., s'a ținut în cercul Ocna-Sibiului alegerea a 8 membri pentru congregația comitatului Alba de jos. Lista noastră curat românească, în fruntea căreia erau domnii Dr. Iuliu Maniu și Alexandru Ciura din Blaj — a căzut. Cu toate acestea învingerea morală e a noastră. Iar la alegerile viitoare *trebue* să ieșim noi deasupra, fiindcă poporul întreg e cu noi, dupăcum se va vedeà mai jos.

Conlocuitorii nostri maghiari, — știindu-se mai ales desbinați între ei — voiau să ne scoată ochii, ca și de alte dăți, cu făgăduieli cam ieftine; ba ne-au îmbiat și cu un drăguț de pact numai pentruca să ne rețină dela împlinirea celei mai sfinte datorințe. Cunoscându-le noi slăbiciunea — am refuzat cu bărbăție pactul cel rușinos și siguri de învingere am întrat în luptă.

Românii din Ocna — afară de câțiva — la alegerea de față s'au purtat destul de brav, dovadă însuflețirea și dorul de luptă, ce se puteà cetì de pe fețele lor; și dacă drăguții nostri domni dela magistrat nu întrebuințau unele apucături și nu duceau cu de-a sila pe unii din alegătorii nostri la votare — lista noastră românească ar fi reușit cu toată siguranța.

Mă doare, fiindcă am trebuit să cetesc, că mai toate listele noastre naționale au căzut și de aceea n'aș prea vrea să mai adaug încă o înfrângere nouă la cele multe. Dar vreau să smulg masca de pe fețele acelora, cari acum ca și de altă dată, au votat cu lista străină, iar pe aceia, cari s'au abținut dela votare, să-i târăsc în fața publicității.

Poate, că ar trebuì să scarmăn mai întâi ținuta nepotrivită și de tot condamnabilă a slujbașilor nostri români dela magistrat, cari fără nici o mustrare de cuget au votat cu lista străină, — dar îi las deocamdată în pace, în speranță că pe viitor se vor îndreptà. Așteptăm pe viitor: sau să voteze cu noi, sau să nu voteze de loc; altcum le poate merge mai rău.

Au mai votat apoi tot cu lista străină și d-nii: Simion Dănilă Luca econom, Lazar Buzdughină mehanic, Savu Ocner lucrător la minele de sare și Nicolae Lăpușean slujbaș la oficiul salinar. S'au reținut cu totul dela votare, fără nici un motiv și dupăce au fost rugați în special de preoți, următorii: Ioan Dănilă Luca crâjmar, Lazăr Albu econom, Savu Muntean a lui Savu econom, Lazăr Cojocariu a lui Dumitru econom, George Roșu econom și George Urs econom. (Să le fie rușine! Dar oare ce motive au avut oamenii aceștia să nu voteze? *Redacția.)*

Dacă toți acești Români (oare îi mai putem numì așà?) votau cu lista noastră, atuncea noi Românii din Ocna, — cu toate că Maghiarii erau în majoritate de voturi, — aveam o biruință strălucită și i-am fi pus pe gânduri pe sărmanii unguri, cari astăzi se bucură de *ultima lor învingere.*

Cu toate acestea noi nu ne vom lăsà nici în viitor, ci vom ascultà de povețele fruntașilor nostri, cari în curând ne vor chemà la o nouă luptă contra dărilor cele grele și mai ales contra aruncului comunal de 65%, ce cu anul viitor va trebuì să acopere deficitul (paguba orașului) de 19,869 cor. 62 bani.

Trăim între împrejurări foarte vitrege; lipsa de bani se face tot mai simțită și noi locuitorii orașului Ocna trebuie să susținem, — pe lângă cele mai mari jertfe, — un magistrat tare curios în felul lui și înțesat cu tot felul de „domni", cari aci au ajuns „căpătuiți". Cine zice, că e lipsă de un astfel de magistrat?

Avem tot dreptul să ne plângem pe toate potecile contra susținerii orașului cu magistrat, când trebuie să vedem, că cheltuielile sunt 90,660 cor. 61 bani, față de întratele și venitele de 70,790 cor. și 99 bani. Ne-am mândrì poate cu titlul de oraș cu magistrat, dacă acesta nu ar îngheți așa de mult și nu ne-ar mâncà toată vlaga și tot rodul ostenelelor noastre de plugari.

Drumuri bune nu avem, nici în comună și nici la hotar. Acestea voim noi să se facă. De aceea vom cere schimbarea orașului Ocna în comună mare, când apoi nu mai trebue să susținem magistrat cu atâția domni „căpătuiți". Urmarea va fi, că nu vom mai plătì atâtea dări, iar din celece se plătesc se vor face îmbunătățiri în comună, mai mult ca până acum.

Alegerea din Ocna, precum și însuflețirea ce strălucise pe fețele alegătorilor, face să credem, că la o viitoare alegere, — scăzând numărul votanților Maghiari și crescând numărul la ai noștri, — cauza noastră românească và triumfà. (Observ, că am luat măsuri ca mai mulți alegători români, lăsați afară, să fie pe viitor luați în listă; iar unii Maghiari, băgați în listă pe nedreptate, să fie șterși.)

Iar oile, cari de astădată s'au pierdut din tabăra noastră, credem că se vor îndreptà, altcum le-ar puteà merge cu mult mai rău. Asta le-o spunem acum cu bine, ca să o știe și să-și însemne, până nu-i prea târziu! *Un alegător.*

Cu paloșul. 92

Novele vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de

Radu Rosetti.

(Urmare)

Dacă aceste cuvinte nu stârniră nici o grijă nouă în negustori, se părù că deșteaptă oareși cari bănuieli în namestnic căci, chemând pe hotnogul slujitorilor, îi poroncì să ieie pe lângă dânsul doi oșteni aleși, să se suie în car cu ei, cu osândit și cu călău și, la cel dintâiu semn de prietesug din partea acestui din urmă sau a ajutoarelor sale, să-i străpungă cu paloșele, atât pe dânșii cât și pe osândit. Namestnicul de abia isprăvise vorba când se văzură, ieșind din temniță, temnicerul cu călăul și ai săi, ducând în mijlocul lor pe Păunașul Codrilor. Mihu erà galben, cu barba crescută, slăbit în urma lipsei de aer și de hrană îndestulătoare, plecat sub povara cătușelor, dar fața lui erà aproape veselă și ochii mai vioi, mai plini de îndrăzneală de cât ori când. Una din ajutoarele călăului găsise chip să-i șoptească la ureche cuvintele:

— Lanțurile sunt slabe; prietenii veghiază.

— Vajnic hoțoman! ziseră unii din negustori, privindu-l lung.

— Uite ce fudulie în ochii lui! Par'că n'ar merge la roată, ziseră alții.

— Ce păcat că n'avem să putem auzì mărturisirile ce le va face când va fi căznit, căci slujitorii vor face cerc și vor ținea norodul departe, zise butnarul Sas.

Namestnicul chemă încă odată pe Antal și îl puse în cunoștința nouii măsuri ce luase, poroncind încă odată, în fața hotnogului de slujitori, că la cea dintâiu bănuială de vicleșug să puie pe călău și pe oamenii lui sub paloș.

Mihu fù suit în car și lângă dânsul se așezară hotnogul și doi slujitori cu paloșele goale în mână, călăul și două ajutoare de ale sale; neîncăpând mai mulți în car, celelalte două urmară pe jos. Carul erà încunjurat de slujitori pedeștri, cei călări așezându-se împrejurul lor, în cap și în urma carului, iar namestnicul care încălecase și el, luă loc printre călăreții din urmă.

Poarta deschizându-se, prohodul prinse a ieșì. Slujitorii călări îi deschideau drumul prin mulțimea care se dădeà la o parte în tăcere. Cu toții așteptau ca carul să iasă la iveală și, când apărù pe poartă, miile de priviri rămaseră pironite pe Mihu. Un iată-l! izbucnì din mii de piepturi când, în picioare, în mijlocul carului, se văzù chipul mândru al Păunașului. Dar îndată după acest strigăt urmă tăcerea cea mai desăvârșită, ne mai auzindu-se decât copitele cailor lovind în bolovanii de pe drum, scârțiitul roților carului și câte un: Ța-ho! Bourean! a băietului de lângă boi.

Mihu priveà mândru și liniștit marea de capete care ațintea ochii asupra lui; fără îndoială că recunoscuse mulți prieteni

Două reuniuni.

In orașul nostru petrece de mai mult timp dl *M. Strajanu*, fost profesor la liceul din Craiova (România). Dl profesor, deși într'o etate înaintată, totuși se interesează deaproape asupra tuturor mișcărilor noastre. Indeosebi i-a atras atenția munca ce se desvoltă în sînul Reuniunii meseriașilor sibieni și a Reuniunii agricole sibiene. Această frumoasă activitate l'a îndemnal pe dl profesor în penziune Strajanu, ca să scrie doi articoli, pe cari ni i-a trimis spre publicare în foaia noastră.

Publicăm cu plăcere acești articoli, în cari o persoană străină așazicând, scoate la iveală faptele mai de seamă și obositoarea muncă, ce s'a depus în deceniile din urmă pentru ridicarea meseriilor în Sibiiu și a economiei țărănești în comitatul nostru. Când atragem atenția cetitorilor nostri asupra acestor articoli, îi rugăm totodată ca și ei — sau mai bine zis unii conducători de-ai nostri — să pornească peste tot locul o mișcare mai mare pentru sprijinirea meseriilor, comerciului și a unei economii mai bune pentru țărănimea noastră. Acestea premerse, lăsăm să urmeze cele scrise de dl profesor Strajan.

I.

Pe lângă „Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român", care răspândește binefăcătoarele sale raze între toți Românii, se mai află în Sibiiu încă deosebite societăți române culturale și economice. Două cu deosebire mi-au atras luarea aminte pentru importanța lor; ele sunt două puternice ajutoare ale Asociațiunei celei mari pentru luminarea și îmbunătățirea sorții poporului român, în cercul mai restrâns al lucrării lor. Acestea sunt „Reuniunea sodalilor români din Sibiiu" și „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului".

Reuniunea sodalilor români s'a înființat la 1870, sub patronajul marelui liberator și organizator al bisericei române ortodoxe, a mitropolitului Șaguna, de către fericitul întru memorie *Nicolae Cristea*, fost redactor al „Telegrafului Român", profesor seminarial, și mai târziu protopop și asesor consistorial. Acest om de bine avea multe idei salutare, pe cari și-le spuneà în ziarul susnumit, din cari unele s'au realizat (înfăptuit), altele se vor realizà cu siguranță în viitor. El a văzut golul ce se află în viața națiunei române prin lipsa unei clase de mijloc între țărănime și intelectuali (domni), a unei burghezii industriale și comerciale; și a văzut pierderea cea mare, ce urmează de aci pentru producțiunea și creșterea bogăției naționale.

Până azi izvorul avuției noastre erà, și mai este încă, numai munca țăranului român, numai agricultura în starea primitivă (simplă). Și este știut, că productele primitive ale muncei agricole au un preț cu mult mai mic decât dupăce trec prin mâna meseriașului și fabricantului. Cerealele, lemnul, lâna, pieile de animale, coarnele, ies din atelierele și fabricele industriașilor, ca producte industriale, cu o valoare însutită.

Regretatul N. Cristea nu s'a mărginit numai a atrage luarea aminte a publicului român asupra acestui gol, ci ieșind din odaia lui de redacție a pus mâna la lucru, și, ajutat de alți tineri și oameni de bine, a înființat „Reuniunea sodalilor români", prima și cea mai veche reuniune de felul acesta la Românii de sub coroana Ungariei. Dela 1897, această reuniune, după retragerea vechiului prezident, este condusă de dl Victor Tordășianu, care mai este încă secretar al reuniunii de agricultură dela înființarea ei, și prezident al unei reuniuni române de înmormântări. Dânsul încă ca student seminarial a fost de mare ajutor primului prezident, ca un activ și sârguitor agent al reuniunii.

Astăzi dl Tordășianu, nu numai din satele de pe lângă Sibiiu, ci și din alte părți ale țării, și chiar de prin Bănat și Maramureș, aduce ucenici pentru felurite meserii, îi așază la diferiți măiești, unde își fac educațiunea (creșterea) de meseriași; și ca un părinte le poartă de grije până ce ies calfe, când apoi pot să lucreze în același loc ca sodali, sau călătoresc în alte părți, prin țări străine, până când ajung măiestri și își deschid și ei ateliere. Pentru acest scop — de a se face măiestri — sunt mulți ajutați și din marele fond Andronic, administrat de consistor, din care se împart pe fiecare an cam zece mii de coroane pentru felurite meserii.

Din banii adunați prin contribuiri de câte 20 bani, apoi cu ajutorul pălării de metal „Dumnezeu vede", pusă în circulațiune la deosebite ocaziuni solemne, s'a cumpărat o casă, unde se află azi localul spațios al reuniunii, în strada Bruckental, cu o bibliotecă și sală de lectură pentru sodali, cu o sală de biliard unde se adună sodalii Duminecile și sărbătorile și serile în orele libere, pentru distracție, și cu o frumoasă sală de întruniri, împodobită ca un muzeu cu portretele fundatorului și binefăcătorilor reuniunii, cu tablouri, și cu deosebite maxime morale și economice. Intre mobilele sălii e și un clavir. Aci își face exercițiile corul mixt al reuniunii; aci se țin adunările reuniunii, și aproape în fiecare lună conferințe și serate literare și artistice.

*

Am avut fericirea de a luà parte la două serate ale reuniunii. Prima s'a dat în memoria neuitatului nostru aviator, Aurel Vlaicu. Atunci s'au ținut interesante vorbiri de către dl prezident Tordășianu, dl vice-prezident al reuniunii, Poponea, directorul tehnic al tipografiei arhidiecezane, de profesorul seminarial dl Dragomir despre Vlaicu; s'au recitat poezii în amintirea genialului aviator, s'a cântat la piano un marș funebru de Schubert și alte piese de tinărul judecător din Craiova, dl N. Strajan, s'a recitat un fragment din viața de școlar a lui Vlaicu. La urmă, onorabila familie Tordășianu a avut amabilitatea de a întrunì la o cină ospitalieră mai multe persoane dintre asistenți. Cu aceasta ocaziune dl Poponea a dăruit reuniunii un frumos tablou cu o ramă bogată, cu portretul și aeroplanul lui Vlaicu, și cu mai multe posițiuni din sborurile sale îndrăznețe.

La a doua serată a vorbit iar dl prezident, a cântat corul seminariștilor, s'a declamat, s'a cântat, și dl Vasile Stoica, profesor la școala de fete a Asociațiunii, a ținut o cuvântare despre consăteanul său, nemuritorul Gheorghe Lazăr, făcându-ne cunoscute oarecari date din viața de martir al acestui apostol al luminii; iar domnișoara Ecaterina Pitiș ne-a cetit câteva din încântătoarele sale poezii. La urmă, dl prezident a împărțit sodalilor gratuit cărți de cetire din darurile făcute reuniunii; și ni s'a arătat o ingenioasă schiță originală de aeroplan a tânărului inginer Iacob.

•

Până la 1900 reuniunea își aveà localul în casă cu chirie, și trebuià să se mute la fiecare an. Atunci dl Tordășianu a fă-

---

și mulți tovarăși, dar fața lui rămase neschimbată și nemișcată.

Prohodul străbătuse vre-o două uliți fără ca să se fi ivit cea mai mică împotrivire și namestnicul începeà să creadă că temerile lui fusese fără temeiu când, la o răspântie, s'auzì deodată un glas de femeie strigând:

— Nu lăsați oameni buni să se omoare prietenul și ocrotitorul vostru! Dacă sunteți bărbați, săriți cu toții și-l scăpați. Scăpați pe Păunașul Codrilor! Scăpați pe sprijinul sărăcimii!

Strigătele ieșeau din gura unei femei frumoase, cu pletele bălăi despletite pe umere, care se suise pe taraba unei frângherii.

Namestnicul deschideà gura ca să poroncească slujitorilor să puie mâna pe ea când, deodată, boii de înainte dela car o rupseră la fugă, par'că cuprinși de turbare și răsturnând în calea lor pedestrași și călăreți. Băietul care-i mâna vârâse, nebăgat de seamă, o andrea lungă de o palmă în nările unuia dintr'înșii.

Totodată o ploaie de bolovani căzù asupra slujitorilor și oamenii adunați de amândouă părțile năvăliră asupra lor cu arme ținute până atunce ascunse sub sumane.

In urma zmunciturilor carului, acei ce se aflau într'însul căzuse grămadă, unul peste altul, iar cele două ajutoare ale călăului, care nu încăpuse și umblau pe jos pe lângă car, sărise într'însul și, împreună cu ceilalți, mențineau în fund pe hotnog și pe cei doi slujitori ce-l însoțeau. Mihu, care acum se ridicase, izbutì să se mântuie de fiarele ce-i încătușau brațele printr'o singură și puternică zmuncitură. Smulgând cu mânile lanțurile dela picioare, sărì jos din car, rupse paloșul din mâna unui slujitor pe care, numai dintr'o lovitură de pumn în cap îl trântì la pământ și, străbătând ca un fulger rândurile oștenilor, dispărù în mulțimea țăranilor.

Chiote de bucurie salutară scăparea Păunașului și mulțimea se năpustì asupra slujitorilor cu o turbare îndoită. Oștenii se apărară vitejește dar în curând căzură, zdrobiți sub loviturile unor potrivnici de zece ori mai numeroși. Namestnicul, dela începutul luptei, zăceà mort cu capul spintecat în două de o lovitură de baltag, căpitanul de slujitori, cu pieptul străpuns în zece locuri, își dădeà sufletul, iar hotnogul rămăsese mort în car sub cuțitele închipuitelor ajutoare de călău. Câțiva slujitori mai luptau cu vitejia desnădăjduirii, știind bine că pentru dânșii nu erà iertare. In curând fură măcelăriți până la cel din urmă. Negustorii fugise care în cotro putuse, unii se încuiese în casele lor și închisese tărăbile, alții neputând străbate prin ulițele îndesate de țărani, se ascunsese pe unde putuse.

Țărănimea învingătoare și stăpână pe oraș, ne mai văzând înaintea ei dușmani de lovit și împinsă de setea de stricare stârnită de lupta purtată, începù să se arunce asupra dughenilor rămase deschise. In curând Mihu și cu Cărăbuș, cutrierând ulițile, puseră capăt neorânduielilor. Tă-

cut planul de-a clădì sau de-a cumpărà un local propriu al reuniunii; iar capitalul pentru acest scop, care nu era ca 'n palmă, să-l strângă prin o colectă de câte 20 bani, la care să poată contribuì toată lumea, și bogați și săraci.

— Ai înnebunit? îi observă un prietin, căruia îi spuse acest plan.

— Ba nu, încă; — răspunse zelosul prezident. Știu că e greu de făcut ceeace spun; dar să încercăm.

Și prin colecte de câte 20 de bani, prin un ajutor dela consistoriu și printr'un împrumut a cumpărat dela un sas o casă veche cu 19 mii de coroane, pe care a reînnoit-o, a clădit-o aproape din nou, cheltuind încă vreo 21 de mii de coroane; și a făcut din ea frumosul local de astăzi, în care, pe lângă încăperile menite pentru trebuințele culturale ale sodalilor, mai sunt și alte odăi, cari se dau cu chirie. Și azi, din suma de 40 de mii cât a costat întregul local, mai au încă 6 mii de plată.

Astfel se fac din nimic lucruri bune și frumoase, dacă e cine să le facă. Dar sunt rari oamenii devotați unei cauze mari, cum e și înființarea unei clase de industriași români, care ne lipseà și care astăzi începem a o aveà. Reuniunea din Sibiiu, cea mai veche în felul său, a servit ca esemplu și îndemn și pentru alte reuniuni de meseriași, unde se află oameni desinteresați, cari să jertfească timpul, munca și inteligența lor pentru binele public, fără nici o răsplată decât mulțumirea conștiinței lor. Așa, avem o reuniune a meseriașilor în Blaj, înființată de nemuritorul Augustin Bunea și condusă cu mult spor și pricepere de dl Gavril Precup, profesor gimnazial; în Orăștie, tipograful Petru Bariț organiză altă reuniune de meseriași, ale cărei statute însă nefiind aprobate de guvern, dela 1902 s'a alăturat lângă reuniunea economică ca o „secție industrială" a acesteia; și progresele ei s'au putut vedeà la expoziținea industriei naționale, făcută în anul acesta cu prilegiul adunării generale a Asociațiunii. Alte reuniuni sunt în Reghin, în Cluj, la Bistrița-Năsăud etc. Din Viena se scrie, că clubul român de acolo, pentru a eterniză memoria genialului nostru inventator și aviator, vrea să înființeze o „fundațiune Aurel Vlaicu", din care să se dee stipendii și ajutoare meseriașilor români, cari merg acolo să se perfecționeze.

Trebuința produce și a produs și până acum meseriași și din sînul poporului român; dar fără organizare și fără o creștere națională ei se pierd în clasele meseriașilor străini de prin orașe, și ajung cu timpul a-și uità și limba maternă; iar copii lor nu mai sunt Români. Așa s'a pierdut în veacurile trecute nobilimea română prin influența mediului precumpănitor dela orașe și prin încuscriri cu familiile străine. Iar o educațiune (creștere) națională li-se poate da meseriașilor numai întrunindu-i în corporațiune (societate), într'un club al lor, ca în jurul unei vetre familiare, unde să se adune spre a-și petrece orele libere, unde să li-se țină conferințe și serate literare, să li se facă cunoscute tradițiunile, istoria și literatura națională.

Grație zelului și grijei neadormite a prezidentului reuniunii, dl Victor Tordășian, până azi au ieșit de sub conducerea sa 1254 de meseriași români. Numai în Sibiiu sunt peste 200, și aproape o sută de firme românești, ai căror patroni au fost sodali ai reuniunii și azi sunt membrii contribuitori ai ei. Așa am văzut cu o adevărată mândrie națională marea fabrică de mobile din strada Sării a tinărului Emil Petruț, cel dintâiu tâmplar în Sibiiu; renumita firmă de croitorie Petrașcu din strada Cisnădiei și altele.

Iată un mijloc binefăcător și liniștit de a cucerì orașele. Nu e vorbă, dușmăniile și luptele sunt inevitabile și pe acest teren, ca în orice ramură de activitate. Insă de luptă dreaptă, prin o concurență liberă, nu se teme Românul. *M. Strajanu*

Literatură și știință

Arde 'n Țigănime!

— Intâmplare adevărată. —

Trimbițat,... sunet de clopot,
Larmă 'n uliță și tropot:
Ce să fie?!... ce să fie?!...
— D'apoi arde 'n Țigănie!!

V'aleo mamă, dar Țiganii
Fac o larmă ca guzganii:
Ba mătănii, — ocinaș',
Și se 'nvârt ca 'n furnicar,
Când îl hâdări în sălaș.

Doamne zic, Doamne mă iartă,
Cum nu erà nici un vânt,
Se 'nălța-se bobotaia
De cinci coți dela pământ.

Pân' zici hop, și 'n pălmi a-i bate,
Scrum s'au făcut trei palate,
Trei palate, un coteț
Și'un purcel cu părul creț.

Voda — a scăpat din foc
Cu cinci găuri în cojoc.
Și'acum vine la mijloc:
— „Care-i moo hăl vinovat,
Să-mi vie la judecat?! —

Truța-i! Truța-i! — ba că-'i Laia,
Ba-i culița lui Ispas,
Că-i amețit de vinars! —
— Ba-i bătrâna Vanghelușă
C'o dus jarul în cenușă!

Ba hoho! bătrâna Ghindă,
Că io am zărit din tindă
Pe Cocor, am văst schinteaua
Când și-a scormonit luleaua.

Tu ești moo! — ba nu, că tu,
C'ai beut, te-ai îmbătat.
Ține-ți fleanca, fugi de-aicea,
Că-ți trântesc răvariu 'n cap!

Acum care-i? — strigă Vodă,
Ajuns cam la încurcală,
Până-ce Țiganii naibei
Hop să iau la păruială:
— Pumni, bătăi, tăciuni în spate,
Haine rupte, sfârticate,
Ca Țiganul când să bate.

Un străin trecând p'aicea,
Stă în drum,... și-așa mirat,
Chiar pe min' m'a întrebat:
„Ce-i acolo?! Ce minune?
Ian te rog ascultă, spune!

— Nu-i nimica! Ce să fie?
Da o ars în Țigănie.

„D'apoi ei de ce să bat?
— Hm! d'apoi ca să-l vadă Voda
Pe cel care-i vinovat. —

Măgăreiu, în 3. Nov. 1913.

Em. Suciu.

---

ranii primiră poroncă să se întoarcă la vetrele lor afară de câteva sute care aveau să rămâie până în seară sub povățuirea lui Cărăbuș. Puțin câte puțin ulițele se goliră de străini, dar Bacăul nu-și recăpătă priveliștea obicinuită căci negustorii rămaseră închiși în casele lor.

Orașul fiind fără diregători și fără pază, Mihu care se oprise la casa frumoasei surori a lui Cărăbuș, trimise s'aducă pe șoltuz căci acesta, în vremea luptei, aștepta sosirea osânditului la locul de caznă dela gura Bârnatului, unde plecase călare, pe drumul cel mai scurt. Mihu îi încredință ocârmuirea orașului, sfătuindu-l să umble pe la negustori, din casă în casă, ca să-i îndemne să alcătuiască o strajă pentru păzirea bunei rânduieli și ridicarea morților.

Sasul care înaintea lui Mihu îngenunchiese, crezând că-i sosise ciasul cel de pe urmă, plecă voios și, pe la prânzul cel mare, o parte din dugheni erau deschise, iar negustorii cu calfele lor, ajutați de un număr de țărani rânduiți de Cărăbuș, începuse să strângă slujitori morți și să-i ducă la groapa mare ce se săpà pentru dânșii, aproape de biserica catolică, iar trupurile puținilor țărani morți, fusese ridicate de rude și de cunoscuți și pornite spre satele lor.

Cărăbuș pusese pe Mihu răpede în cunoștință despre toate câte se petrecuse în țară dela plecarea lui. Era acum să-i povestească chipul în care izbutise să isprăvească scăparea lui, când Mihu, tăindu-i deodată cuvântul, îl întrebă:

— Dar fata care era cu mine nu știi ce s'o făcut și unde o dus-o Balc?

— O dus-o la Cetatea Neamțului, unde o ține închisă, răspunse Cărăbuș. Știm bine, că până acum n'o putut să-i facă nici un rău, căci Crijatul cel bătrân n'o suferit ca mișelul de Voevod să se atingă de dânsa câtă vreme ea se află sub acoperemântul său. Dar mâne, în zori de ziuă, Voevodul urmează să plece, cu bună seamă va luà fata cu dânsul.

— De grabă un cal de călărie, strigă Mihu, până în seară voi fi la Cetate și, cu voia lui Dumnezeu și cu ajutorul Părintelui Isaia, cel târziu mâne kneghina va fi scăpată și Balc în lanțuri. După cele ce s'au petrecut astăzi izbucnirea răscoalei nu se mai poate întârzià. Cetatea va fi în mânile noastre ori când va voì Părintele. Tu, Petre, trimite poronci în toate părțile pentruca toți credincioșii noștri de mâna întâiu să se pregătească și să se îndrepte spre Cetate unde ne vom adunà cu toții. Mâne seară să fii nesmintit la Cetate. Cred că la noapte Părintele va da poronci și pentru ridicarea obștească. Ah! de aș aveà aice pe Trăsnet sau pe Vijelia.

— Trăsnet și Vijelia sunt aice cu Onea, răspunse Cărăbuș, îi țin de o săptămână în grajdiu la mine; după lunga odihnă ce au avut-o, nu cer decât fugă nebună.

Mihu de abia își dădù timp să îmbuce câte ceva din mâncările ce-i fusese puse dinainte de frumoasa gazdă, apoi luându-și

Revoluţia în Mexico.

— Vezi descrierea pe pagina 7. —

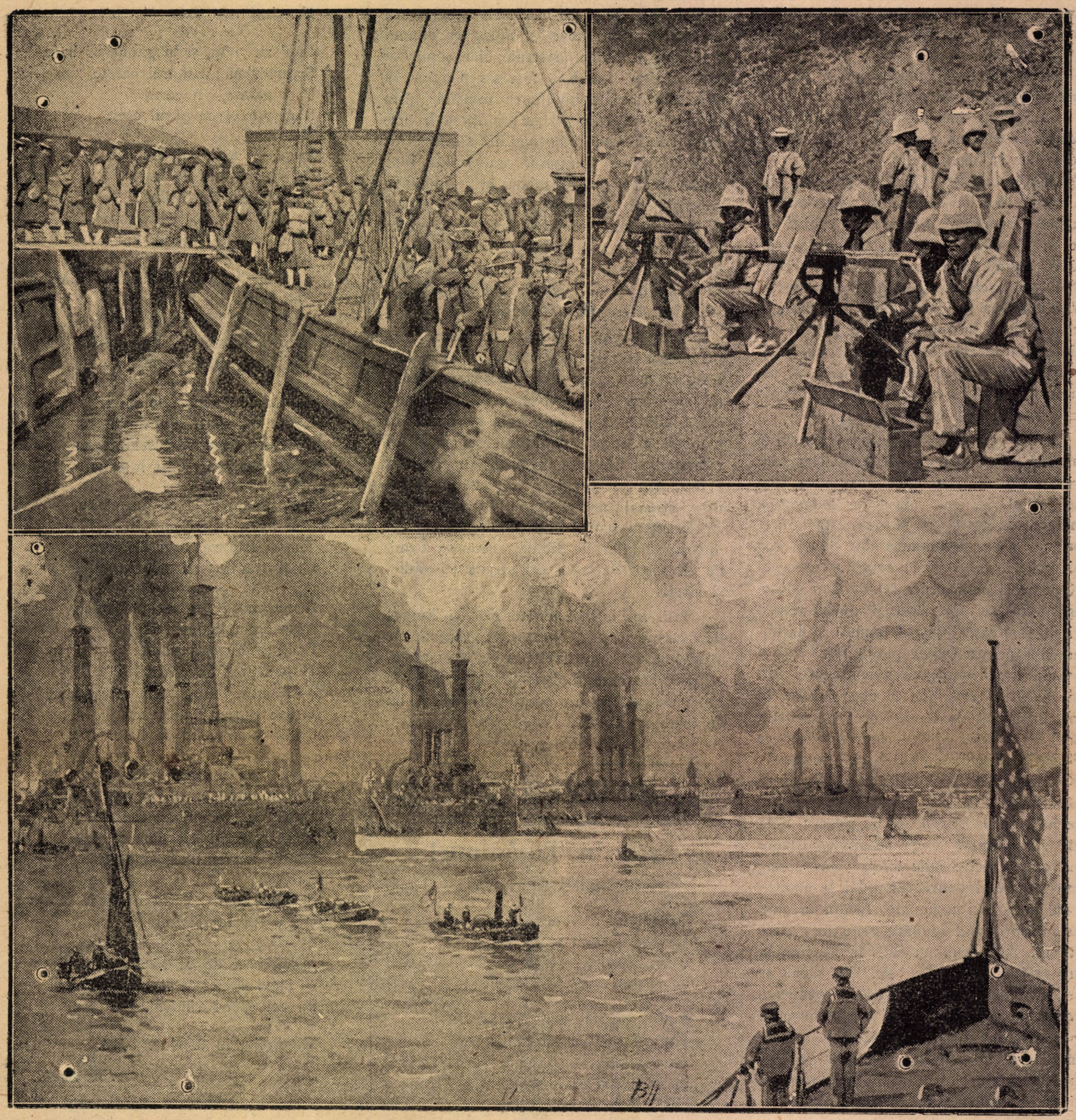

ziua bună şi dela Stanca şi dela Petrea, sări pe Trăsnet care necheză de bucurie la vederea lui şi, urmat de Onea, străbătù la treapăd oraşul iar, odată dincolo de podul Bistriţei, porni în fugă spre Cetate. Lăsă satele la o parte, tăind curmeziş peste văi şi peste dealuri, pe cărări cunoscute lui.

Făcù întâiul popas la Roznov şi al doilea la Ghindăoani unde-l prinse noaptea. Pe la nouă ceasuri după vremea noastră erà în Humuleşti, unde lăsând caii cu Onea, se îndreptă grabnic pe jos înspre sihăstrie.

L. (50).

În care vedem că Mihu ia o hotărîre neaşteptată.

Părintele Isaia şi cu Stroici plecase Joi din Tecuciu. Tăind curmeziş peste dealuri, ajunseră de amiază la Răcătău, pe malul Siretului; trecură apa cu luntrea, la Răcăciuni, cu puţine ciasuri după Tătarii urmăriţi de scurt de către Balc.

In aceiaşi seară ajungeau în Bacău şi petreceau noaptea la Stanca lui Floareş, unde Părintele Isaia se întâlnì cu Cărăbuş care dădù Părintelui seamă amănunţită despre câte se întâmplase în vremea cât lipseà din ţară şi, mai cu seamă, despre mersul „vămilor Păunaşului" dupăcum le ziceà poporul. Aceste vămi adusese, în acele câteva luni, foloase neobicinuit de mari. Petrea mai arătă Părintelui că vorbele răspândite de oamenii lor prin popor începeau a dà roadele cele mai îmbucurătoare şi că pretutindeni ţărănimea arătă cea mai mare îndârjire în susţinerea drepturilor sale când aceste erau călcate de kneji şi de diregători.

Părintele se arătă foarte mulţămit de câte auzì dela Cărăbuş şi, la rândul lui, îi povestì parte din câte văzuse şi isprăvise în vremea călătoriii. Ii mai arătă că lucrul fiind copt, nu mai erà nevoie să se amâie izbucnirea răscoalei pe multă vreme şi că îndată ce va fi sosit la sihăstrie, este hotărît să scrie lui Bogdan pentru a-l vestì să fie gata de plecare.

A doua zi, Vineri, călătorii noştri plecară din Bacău când se crăpà de ziuă şi se îndreptară spre Neamţu prin drumuri lăturalnice, poteci şi cărări, lăsând drumul mare de-oparte, mai ales, pentruca nu cumva să întâlnească pe cineva dela Cetate sau din Târgul Neamţului care să recunoască pe Stroici. Acesta trebuià să zăbăvească câteva zile la Neamţu spre a-i da timp să se sfătuiască cu Părintele asupra ştirilor ce trebuiau să vie acestuia, atât din toate ungherele ţării cât şi dela Bogdan. Pe urmă, la sosirea lui, Mihu, acesta aveà să-l ducă la un loc teafăr, unde să poată aşteptà izbucnirea răscoalei. Dacă l'ar fi întâlnit acuma, pe drum, cineva care-l cunoşteà şi care ar fi vestit pe Cavaleri despre sosirea lui i-ar fi fost greu, după îngrijirea de care avusese parte acolo, să nu se arete pe la Cetate, ceeace Ştefan nu voià cu nici un preţ.

(Va urma)

Revoluția în Mexico.

— Vezi chipul pe pagina 6. —

Republica *Mexico* se află în America, mărginită la nord de Statele Unite, spre est de Golful Mexico, spre sud de Guatemala, Honduras englez, spre vest de Oceanul Pacific. Locuitorii sunt la 15 milioane, dintre cari numai cam a 4-a parte sunt albi, iar restul sunt Indiani negri și alte semințiі.

Locuitorii acestei țări au ajuns în neînțelegere cu Statele Unite din America. Pe de altă parte, mulți Mexicani vreau să gonească din țara lor pe străini, între cari cei mai mulți sunt Englezi americani (din Statele-Unite) și Englezi europeni (din Anglia).

Din cauza aceasta Anglia a trimis mai multe vapoare, pe cari să se poată îmbarcà Englezii europeni. De asemenea a trimis și Germania un vapor pentru Nemții din Mexico, fiindcă e temere, că Mexicanii, în mânia lor, vor începe a masacrà pe Europeni.

In partea de sus a chipului, la stânga, se vede primul transport de soldați americani (din Statele-Unite), cari s'au dat jos pe uscat în Mexico. Iar în dreapta se vede prima întâlnire a soldaților americani cu Mexicanii. In partea de jos se arată demonstrația vapoarelor străine în portul Varacruz, ce se ține de Mexico. Prin această demonstrație vreau să bage frică în Mexicani.

Din New-York se vestește, că singurul mijloc pentru a face ordine ar fi, ca să prindă pe generalul Huerta, care e președintele republicei Mexico. Acesta a comandat însă de curând 20 mii de puști în Japonia, 15 mii cutii de munițiune și 80 de tunuri moderne. Astfel Mexicul va aveà în curând 350 tunuri, pe când Statele-Unite nu au decât 378 tunuri. (Dupăcum se știe, Statele-Unite țin foarte puțină armată). Cum se vor desfășurà lucrurile nu se poate încă dà cu socoteala.

Poezii poporale.

Ciobănașul.

Frunză verde foi mărunte,
Ciobănașul dela munte
Când se 'ncepe-a luminà
Își ia turmulița sa.

Pleacă 'ncet dela stâniță,
Trece pe la fântâniță,
Merge, dă de iarbă verde,
Oile prin ea se perde.

Oile prin iarbă mâncă
Și el cu fluera cântă,
Cântă doina munților
Și doina Românilor.

Măi cioban, cioban frumos,
Nu cântà așa duios,
Că-mi pică inima jos.

Frunză verde ca nucu
Scrisă de Ioan Micu
Frunză verde de bujor
Din Șebeșul-inferior.

Glume și snoave.

Bre femeie!
Dac'am aveà brânză,
Precum n'avem unt
Am luà făină împrumut,
Și ce mai plăcintă-am face!

Știrile Săptămînii.

Sibiiu, 28 Octomvrie n.

Svonurile despre „împăcarea" Românilor cu Maghiarii nu mai contenesc. Dupăcum se spune sigur, unii fruntași dea i nostri au avut o consfătuire la Budapesta, pentru a desbate asupra unor lucruri, pe cari să le împărtășească apoi lui Tisa. Acesta s'a adresat adecă deadreptul comitetului național, cerându-i unele informații.

Că comitetul național dă informațiile, ce i-se cer, nu poate aveà nimenea ceva contra. Dar cât e pentru „pace", — aci sunt treburi mai grele. Iar ceice vor discutà în această cauză trebue să-și deà bine seama, că poporul nu se va puteà „împăcà" cu mărunțișuri, de aceea cade o mare răspundere asupra lor. Ori ni-se dau drepturi egale cu ale celorlalți cetățeni ai patriei, — *ori nu ne învoim peste tot la pace;* fiindcă ar fi păcat de Dumnezeu, ca în aceste zile poporului românesc să i-se scoată ochii cu lucruri mărunte. Vrem condiții de viață națională și un traiu cum se cade, altcum ne-am săturat să mai tot auzim de comedia împăcării!!

Noua lege de presă se desbate încă mereu în dietă. Afară de mamelucii guvernului, toate partidele ungurești sunt contra acestei legi, care vrea să aducă o seamă de piedeci gazetelor. Aceasta o recunosc chiar și unii deputați mameluci mai trezi, numai cât ei trebue să tacă, altcum îi ia cu ho! hahamul de Tisa.

Dar o bună spovedanie le-a ținut cârmuitorilor deputatul nostru, dl Dr. Stefan C. Pop, care în ședința de Marți (25 Noemvrie n.) a scos la iveală țânta ascunsă a noului proiect de lege, prin care se urmărește o și mai mare asuprire a naționalităților nemaghiare. (In numărul viitor vom da unele amănunte din vorbirea dlui deputat Pop).

Ce-i cu regele Ferdinand al Bulgariei? Se vorbește, că o să se mulțumească de tron. I-se pune adecă în cârcă, că el ar fi fost urzitorul războiului al doilea cu Sârbii și Grecii, voind ca prin aceasta să facă pe placul Austro-Ungariei și al Germaniei, cari voiau să vadă Serbia cât mai mică și neputincioasă. Dupăcum ce știe, Țarul a sfătuit Bulgaria să se înțeleagă pe cale cum se cade cu Serbia. Daneff, fost pe atunci ministru-președinte al Bulgariei, s'ar fi declarat învoit a se supune dorinței Țarului. Dar regele Ferdinand a poruncit primului comandant al armatei, Savoff, ca să înceapă războiul contra Serbilor. Acesta la început n'a voit, dar la urmă a trebuit să se supună, pentrucă altcum Ferdinand îl amenință cu pedeapsă aspră de nesupunere. In fine Savoff s'a învoit a începe războiul, dupăce regele i-a dat și în scris această dorință a lui. — Unde au ajuns lucrurile, se vede azi: Bulgaria a fost ruptă din toate părțile, a ajuns umilită și năcăjită. Această nenorocire a țării se pune acum în spatele regelui ei.

Și cum în zilele acestea se fac în Bulgaria alegerile de deputați pentru dietă, — partizanii lui Daneff și ai lui Savoff au destăinuit o seamă de lucruri, numai ca și ei, dimpreună cu alți partizani, să poată ajunge în dietă, ba ar vreà chiar să răstoarne guvernul de acum. Intre aceste destăinuiri sunt și cele cu ținuta regelui Ferdinand când cu războiul al doilea. In urma acestor svonuri, Bulgarii spun, că regele lor le-a tradat țara, neapărându-o cum se cade. De aceea, — zic mulți Bulgari, — el trebue să se mulțumească de tron.

Aceste știri nu se pot încă bine controlà până acum. Dar atât se vede, că regele Ferdinand de aproape o lună petrece în străinătate, și a fost prin Budapesta, Viena, Berlin etc. pe la curțile domnitoare. Ba se susține, că el n'ar mai vrea să se întoarcă înapoi, dar însuși Monarhul nostru l'a sfătuit să nu facă așa ceva, ceeace ar fi ca o desertare din țară, tocmai în timpurile cele mai grele.

Guvernul bulgar încearcă încă să ascundă lucrurile și a declarat chiar în aceste zile că regele se va întoarce acasă la începutul săptămânei viitoare și că nici prin gând nu-i trece să se mulțumească de tron, ci a avut... afaceri familiare în străinătate. (Da, da, afaceri familiare cu lunile, chiar atunci când țara are mai mare lipsă de sfatul regelui ei.)

Lumea mare crede însă, că de fapt regele Bulgariei, care e Neamț după naștere, a ținut prea tare în partea Austro-Ungariei, prin ceeace a îngreunat starea poporului și a țării sale, ce se vedeà până acum mai bine sprijinită de Rusia. Iată, deci, că chiar și un rege trebue să țină seamă, și încă mult, de dorințele poporului său!

Parastas pentru Vlaicu. Ni se scrie: S'a ținut la 19 Octomvrie 1913 în biserica gr.-or. din Câmpeni și s'a oferit de tinerii Laurențiu Corcheș, Ioan Mucea, George Marcu și Stefan Muntean (meseriași). Mare întristare s'a arătat pe fața credincioșilor, când s'a spus prin rostul protopopului, ce moarte jalnică l'a ajuns pe sburătorul Vlaicu și ce perdere au suferit Românii. *Un abonat.*

Aeroplane nimicite. Dupăcum se vestește din Constantinopol, aviatorul Daucourt, care a fost făcut mai multe sboruri prin Viena, Budapesta și în alte părți, iar mai pe urmă în toamna aceasta în Deva, — de unde a plecat spre Cairo — a picat cu aeroplanul pe când încercà să treacă peste muntele Taurus în Constantinopol. Aeroplanul a fost nimicit cu totul, dar aviatorul și un soț al său au scăpat sănătoși.

— In Reims (Francia) a explodat motorul unui aeroplan, în care se aflau doi aviatori, arzând împreună cu el.

Și-a părăsit soția cu 7 copii. In Kopenhaga (Danemarca), un anumit Waldemar Psylander, renumitul jucător pentru chinematografe, care erà tare plăcut de femei, și-a părăsit soția împreună cu 7 copii, fugind cu o fată frumoasă. Această știre a produs în Kopenhaga o neliniște mare, fiindcă toți îl știau de un tată cum se cade. Soția lui aflând despre aceasta a luat otravă împreună cu cei 7 copii. Fapta însă a fost descoperită la timp, iar nenorociții transportați la spital, unde toți au fost scăpați de moarte. Numai biata femeie s'a smintit la minte.

Toți abonații sunt rugați, — când trimit bani, cer schimbarea adresei, scriu ceva la foaie sau fac orice fel de întrebări, — să scrie negreșit **numărul de pe fașia,** sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră în multe privințe, atât când e vorba de bani, cât și la altfel de publicații ce ni se trimit. Iar abonații cei noi încă să scrie, că ei numai acum abonează foaia întâiu.

Pentru biblioteca şcolară din Dumbrău au mai întrat donaţiuni în bani şi cărţi dela următoarele doamne şi domni: George Reznovan, măiestru văpsitor, Dr. Eugen Meţian, protofiscal comitatens, Moise Ciuta, privatier, Dr. Voicu Niţescu, advocat, Protopop Moise Brumboiu, Candid Muşlea învăţător-diacon, Diriginte George Chelariu, Doamna Tincuţa Bogdan, Dr. Horia Petrea-Petrescu, secret. lit. al societ. teatr. rom. — Primească marinimoşii donatori sincerile mulţumiri dela consătenii mei Dumbrăeni şi dela subscrisul. Indeosebi prea stimata şi gentila doamnă Bogdan prin opurile de diferit conţinut instructiv, a deşteptat interesul de cetit la mic şi mare, bărbaţi şi femei, la toţi cari ştiu cetì. *Vasile Papa*, major în retragere, Braşov, str. Castelului 44.

Să ieftineşte piaţa de bani. Primim ştirea îmbucurătoare, că după 2 ani de criză financiară banca Austro-Ungară a redus procentul banilor dela 6% la $5^1/_2$%. In urma acestei împrejurări e speranţă, că băncile noastre primind bani mai ieftin vor începe în curând a da din nou împrumuturi.

Deschidere de cancelarie. Aduc la cunoştinţă, că îmi deschid cancelaria advocaţială în Sibiiu, Piaţa mare Nr. 22. *Dr. Victor Muntean*, advocat.

Nenorociri. Luni după ameazi, în 24 Noemvrie n., Paraschiva Părău din Turnişor (lângă Sibiiu), a fost omorîtă de un stejar în pădurea Turnişorului, unde s'a fost dus cu alţii la tăiatul lemnelor.

— Tot Luni în 24 Noemvrie n. pe la 11 noaptea, frânarul Iosef Ferencz, care era ocupat cu regularea locomotivei în staţia noastră din Sibiiu, a fost din nebăgare de samă apucat de aceasta, rănindu-l greu. Rănile însă nu sunt mortale.

Mulţumită publică. Neputând face în persoană, vin pe această cale a mulţumì tuturor, cari s'au ostenit şi au luat parte la înmormântarea neuitatului meu tată, a preotului Constantin Vlăducian din Cuptoare (Bănat). Indeosebi exprim cea mai adâncă mulţumită domnilor preoţi şi învăţători. Cu toată stima *Stana C. Vlăducian*, ca fiică.

Părinţi fără milă. Poliţia din Bucureşti a fost înştiinţată, că funcţionarul Ion Gavrilescu şi soţia sa ţin o fetiţă mică a lor închisă într'o magazie, fără să se îngrijească de ea. Cercetându-se, au găsit-o într'o cămaşă zăcând pe pământ. Biata fetiţă a fost luată şi dusă la spital, unde în câteva zile s'a mai întrămat. Părinţii fără inimă au fost daţi în judecată şi desigur, că vor fi aspru pedepsiţi, mai ales, că sunt cu stare bună.

Arbori fără frunze. La coasta de răsărit a Africei este o inzulă numită Madagascar, aproape cât Austro-Ungaria de mare. In mijlocul ei se află un pustiu mare, unde plouă foarte rar. Cu toate acestea, se găsesc şi acolo arbori, dar fără frunze. Acestea sunt prefăcute în nişte crengi umflate, în care arborul păstrează apa, pe care o suge din pământ, când plouă câteodată. Apa adunată trebuie să-i ajungă pentru luni întregi. Dar dacă-i lipsesc frunzele, face flori frumoase, cam ca nişte trandafiri, cu un miros foarte plăcut. Trunchiul întreg al copacului, care are un lemn pufăios şi moale, e plin cu ghimpi mari, aşa că e apărat şi de animale.

Cancelarie advocaţială. Dl *Dr. Victor Raicu* aduce la cunoştinţă, că şi-a mutat cancelaria advocaţială din stradà Măcelarilor, edificiul Albinei, în strada Schewis Nr. 3 (Palatul consistorial, lângă Tribunal).

Furt prin spargere. Sâmbătă seara spre Duminecă (22—23 Noemvrie n.) nişte oameni, necunoscuţi până acum, au spart fereastra prăvăliei dlui Teodor Doboi în Sibiiu, Piaţa-mică, şterpelind mai multe obiecte, între cari mai multe cârpe de mătasă în preţ de 250 cor.

Primejdia jocului de cărţi. Numai patima beţiei mai e aşa de ucigătoare de averea, fericirea şi chiar viaţa unui om ca patima jocului de cărţi. Adevărat, că la noi Românii patima aceasta nu e tocmai aşa de răspândită, dar se găsesc şi la noi din ce în ce mai mulţi domni şi meseriaşi, pe alocurea au început chiar şi ţărani, cari s'au ticăloşit aşa de tare, încât îşi prăpădesc averea şi cinstea cu jocul de cărţi. Foarte tare e însă răspândită patima aceasta la Unguri. La oraşe mai ales joacă toţi, dela domnul cel mai mare până la cel din urmă cociş, în multe locuri chiar şi femeile. In Deva s'au spăriat nevestele de pagubele pricinuite de jocul bărbaţilor lor şi au cerut dela comitele suprem să iee măsuri pentru înfrânarea acestei patimi. El le-a făgăduit ajutor. Dar că va face vre-o ispravă, nu credem.

La fondul Andreiu Şaguna pentru ajutorarea văduvelor şi orfanilor meseriaşilor sibieni, d-şoara Eugenia Imbăruş şi bibliotecarul G. Lazar, au administrat suma de cor. 32.48, dăruită în amintirea răposatei coriste Maria Şerban, precum urmează: M. Băncilă, A. Rot, I. Ţimpea, N. Macaveiu, A. Popovici, A. Meţiu, G. Poponea, L. Rotariu, S. Tincu, O. Vestemian, G. Bica, câte 50 bani; A. Stanciu, D. Ursa, câte 60 bani; I. Bădălac, E. Bordolea, I. Şerban, I. Blându, câte 40 bani; G. Şoneanu, V. Florea, E. Dănilă, I. Pleşa, G. Simtion, A. Munteanu, H. Dopp, E. Imbăruş, I. Botaş, A. Coman, P. Moldovan, câte 30 bani; G. Lazar, I. Măgianu, V. Poponea, I. Ungur, I. Marcu, N. Stoica, I. König, F. Comanescu, M. Tăban, M. Chidu, M. Pinciu, M. Hust, M. Joandrea, A. Paniliu, N. Işan, H. Bratu, G. Joandrea, C. Păcurariu, V. Popa, A. Braniştе, G. Văcariu, I. Banciu, G. Schiopu, G. Cândea, I. David, I. Chirilă, A. Bădălac, D. Candrea, Berbani, I. Bârsanu, E. Veştemian, S. Şoima, G. Basilie, I. Savu, I. Reou, G. Burlea, I. Vidu, V. Hengeleg, I. Costea, S. Simian, I. Şerban, Stanciu, M. Muntean, I. Ciucurel, I. Hanciu, I. Stoica, M. Corfariu, A. Buian, A. Boldea, G. Pluta, I. Fucs, N. Frăţilă, D. Căzan, N. Tăuşan, I. Suciu, A. Duşa, I. Coşa, N. Brezae, G. Roşian, I. Gheaja, N. Surdu, T. Luca, câte 20 bani; G. Cărăbulea, 80 bani; cu păl. „D-zeu vede", 89 bani; S. Duca, 23 bani; I. Baciu, 20 bani; V. Tordăşianu, I. Roman, T. Cadar, câte 1 cor.

Cum se poate vârî un ou întreg pe gâtul unei sticle? Lăsăm oul să steà câteva ciasuri în oţet. Acesta îi moaie coaja de tot, aşa că cu ceva îngrijire îl putem vârî pe gâtul sticlei fără să se spargă oul sau sticla. Dacă vrem, ca coaja să se întărească de nou, turnăm apă rece peste ou. Cum îl vom mai scoate dup'aceea din sticlă, e altă socoteală.

Casele cele mari din unele oraşe americane numite *Sgârăie-nori* încă s'au dovedit a fi una din marile nebunìi americane. Americanii erau foarte mândri, că numai ei au fost în stare să facă clădiri cu 20, 30, 50 şi şi mai multe rânduri de odăi unele peste altele. Casele acestea sunt făcute numai din fier şi ciment. La o casă cu 17 rânduri, care abià erà de 13 ani, s'a dovedit, că tot ferul, care o ţine, erà ruginit, aşa că au trebuit să o dărâme, altminteri s'ar fi surpat. S'au cercetat şi la alte *Sgârăie-nori* de acestea şi la toate s'a aflat, că ferul ruginise cu totul. Decând s'a aflat lucrul acesta, Americanii nu fac case mai mari decât cu 6 până la opt rânduri. Dar şi acestea sunt destul de înalte, cum nu se găsesc mai nicăiri în oraşele din Europa.

Societatea Academică „România Jună" din Viena s'a constituit în adunarea generală din 8 Noemvrie 1913, în următorul mod: Preşedinte: Z. Pâclişanu, teol. abs. doctorand. Vicepreşedinte: Al. S. Iorga, stud. arhitect. Secretar de ext.: T. Petruc, cand. ing. forest. Secretar de int.: I. Fusul, stud, tehn. Cassar: I. Comşa, stud. com. Controlor: S. Pătraş, cand. med. Bibliotecar: P. cav. de Bejan, cand. ing. silv. Econom: I. cav. de Poclitar, cand. ing. silv.

Prinderea şi pedepsirea lui Morărescu. Cetitorii nostri de sigur îşi mai aduc aminte de banda lui Budac şi Morărescu, cari în anii trecuţi au fost pus în groază mare comunele din Ţara Făgăraşului. Indeosebi la câţiva crâjmari de jidov le-a mers rău de tot prin nişte comune de-ale noastre. Să vede că ei aveau dragi de tot pe Jidovi. Căpetenia bandei, Budac, a fost prins în sfârşit în Cârţişoara. Dar a doua căpetenie, Morărescu, care i-a luat locul lui Budac, a scăpat. In decursul timpului au mai fost prinşi încă câţiva inşi, — ei se ţineau cu toţii prin munţii Făgăraşului, — dar pe Morărescu n'au putut pune mâna, fiindcă el a trecut munţii în România.

Acum se vesteşte, că Morărescu a fost prins şi osândit în Piteşti la muncă silnică (pe viaţă) pentru nişte crime făcute şi în România. Iată ce se scrie din Piteşti: Acuzatul Morărescu a fost dus în sala de judecată din Piteşti între patru soldaţi înarmaţi şi doi artilerişti (tunari), cari aveau fiecare în mână câte un revolver umplut. Morărescu e învinuit, că la 30 Maiu st. v. anul acesta, când a fost prins la Curtea de Argeş, în urma unor presupuneri de furt, a împuşcat pe poliţiştii St. Gheorghe şi St. Florea. De asemenea a rănit pe femeia S. Nicolescu, şi a puşcat în ţăranul Florescu, care a sărit asupra lui Morărescu. La întrebările puse acuzatul răspunde, că e de 30 ani şi născut în Ardeal. Fiindcă aveà mai multe pedepse de făcut, în anul 1912 a fugit la Bucureşti, unde a fost întreţinut de o fată (drăguţa lui) cu numele Nicolescu, care se află în serviciu la doamna general Greceanu. In Maiu anul acesta a voit să vină acasă, pentru a cere bani dela tatăseu, cu care să meargă la America. Şi fiindcă nu aveà paşaport, a vrut să treacă graniţa în ascuns pe la Curtea de Argeş, dar a fost prins. Din acest incident un poliţist l'a bătut peste obraz, ceeace l'a năcăjit atât de mult, încât îndată i-a puşcat pe amândoi poliţiştii. Pentru aceste fapte a fost pedepsit cu închisoare pe viaţă.

Şcoala de menaj şi fondul Aurel Vlaicu. Domnişoara *Elena Demetrescu*, directoara şcoalei de menaj românească din Sibiiu, a administrat cor. 25.80 „Fondului Aurel Vlaicu pentru ajutorarea tinerilor meseriaşi, cu scop de a-şi înmulţi cunoştinţele în străinătate", dăruită precum urmează: Elena Demetrescu şi Anaida Sârbu, câte 5 cor.; elevele: Lucreţia Marinescu, Melania Ursu, Aurora Tănase, Maria Postea, Letiţia Medan, Ecaterina Cicioc, Maria Topârcian, Maria Alicu, Lucreţia Dobrotă, Victoria Petra, Cornelia Teodosiu, Aurelia Sabău, Maria Munteanu, Elena Munteanu, câte 1 cor.; Lucreţia Mathé, Cornelia Catarig şi Carolina Cautnic, câte 40 bani şi Virginia Tudoran, 60 bani. La acelaş fond au mai dăruit: Simion Oberu, învăţăcel lăcătuş, Lazar Hedu, măestru zidar, câte 20 bani; Ioan Metea, calfă lăcătuş (cu 8 gim.) acum student la tehnicul din Mittweida (Saxonia), 30 bani; Popovici Mondoc, înv. (Sebeşul de sus), 40 bani; Anton Puşcariu inginer şi soţia sa Geni n. Dr. Moga, cor. 9.60. Starea fondului cor. cor. 141.60. Pentru prinos aduce calde mulţumite, în numele comitetului „Reuniunii sodalilor români din Sibiiu": *Vic. Tordăşianu*, prezident.

ECONOMIE

Prăsirea viţei de viie.

— Scrisoarea a patra. —

Dragă Prietene,

Inainte de aţi procurà altoii de viţă, trebue să-ţi mai spun un lucru.

Anume, pe lângă soiurile viţei noastre trebue să mai ţii seamă şi de *substratul american* (americana, pe care se altueşte viţa noastră), pentrucă şi aceasta e de mai multe feluri. *Dupăcum e pământul aşa trebue căutată şi americana.*

Prin faptul, că căutăm, ca viţa americană să se potrivească bine cu pământul, facem un lucru cât numai se poate de folositor. Pentrucă e în deobşte cunoscut, că cu cât ea se potriveşte mai bine cu pământul, cu atât viţa se và desvoltà mai frumos şi vom aveà deci şi o roadă mai îmbelşugată; strugurii se coc mai de timpuriu, iar vinul se face mai bun.

Unul dintre felurile viţei americane, care se potriveşte mai bine cu locurile noastre este aşa numita *Riparia portalis*. Acesteia îi prieşte foarte bine în pământul *negru, negru-cenuşiu* şi *roşu-gălbuiu*, însă nu prea umed. Prăseşte rădăcini multe şi puternice. Viţa noastră se prinde bine în ea, iar urmarea e că cresc lemne de rod zdravene, dela cari aşteptăm roadă îmbelşugată.

Pentru locurile *alburoase*, cu conţinut mai mare de var s'a dovedit de bun substratul numit *Rupestris monticola*, căreia îi prieşte într'un pământ mai uscat, mai pietros şi care nu conţine mai mult ca 30% var.

Pentru pământul mai apătos şi mai răcoros şi care nu conţine mai mult ca 20% var se potriveşte substratul *Vitis Salonis*.

In timpul din urmă se pare că aceste două substraturi încep a se înlocuì cu un altul corcit anume *Berlandieri cu Riparia*, care pare a întâlnì toate însuşirile viţelor Rupestris monticola şi Vitis Salonis. Ii prieşte adecă atât în loc uscat cât şi umed şi supoartă până la 40% var.

Mai sunt şi alte substraturi pe cari însă nu le mai înşir. Cred că pentru locurile noastre cele înşirate mai sus sunt cele mai potrivite.

Deci când vei comandà viţa va trebuì să ţii seamă şi de *substratul american*.

Vasile Zdrenghea, înv.

Sfaturi.

Ingrăşarea pământului pentru napii (sfeclele) de zăhar e tot mai trebuincioasă, dacă vrem să avem o recoltă cât mai mare. Altminteri abia se acopere cheltuielile împreunate cu cultura napilor de zăhar. Cele mai multe fabrici de zăhar nu se învoesc însă cu gunoiul de grajd, căci acesta face de se înmulţesc tot felul de vermi, afară de aceea scade conţinutul zăhăros din sfecle. De aceea se întrebuinţează gunoiu măiestrit. La un hectar (un jugăr şi trei sferturi) se întrebuinţează între trei şi patru sute kg. superfosfat şi o sută până la două de sare potasică (de 40 la sută).

Călindarul Poporului pe 1914

a apărut şi s'a început expedarea

astfel că deodată cu foaia aceasta pleacă şi călindarul în multe părţi. Trimiterea se face pe rând, dupăcum au întrat comandele. Cu toate acestea în decurs de 4—5 zile de azi înainte, credem că toţi ceice au comandat călindare le vor aveà în mână.

La călindar se află adause şi nişte **mape mari** şi frumoase, unde se arată **toate ţările balcanice,** apoi **tot pământul locuit de Români** şi **cvadrilaterul** ocupat de România. Aceste mape se dau **în forma unui „tablou (icoană) mare,** care singur face atâta cât un călindar.

Afară de aceea aducem şi **fotografia lui Vlaicu**, tipărită pe hârtie fină, în **formă de icoană**. Cu totul sunt peste 100 de chipuri.

De aceea nimenea să nu-şi cumpere călindar, până când nu va fi văzut pe acesta, care, — ca şi în anii trecuţi, — va fi cel mai bogat în cuprins, dar totodată şi cel mai ieftin.

„Călindarul Poporului" spune, — pe lângă însemnarea exactă a sărbătorilor de peste an, — *cum va fi vremea în anul 1914*, după călindarul de 140 ani, apoi toate cele de lipsă despre poştă, telegraf, ştempele etc., precum şi numele tuturor bărbaţilor noştri, cari stau în fruntea Conzistoarelor române gr.-or. şi gr.-cat. După aceea urmează date despre şcoalele noastre poporale, despre gimnazii, seminarii, şcoalele de fete, apoi numele şi locul unde se află reuniuni culturale, reuniuni de femei, de cântări, de meseriaşi, de binefacere, de agricultură, însoţiri sătesti, bănci, tipografii etc. etc. La toate aceste reuniuni e pus şi numele conducătorilor lor. Ca un lucru bun, ce trebue să se afle într'un călindar cum se cade, se poate numì felul cum sunt aranjate **târgurile de ţară după luni şi după comune** unde se arată pe lângă târgurile de mărfuri şi **târgurile de vite, oi, cai etc.** *Aceasta e o întocmire, ce nu se află în nici un alt călindar românesc, decât în „Călindarul Poporului".*

Ca ceva nou cuprinde „Călindarul Poporului" o cronologie naţională, adecă toate faptele şi întâmplările mai mari, prin cari a trecut neamul românesc **dela începutul Istoriei Românilor până azi.**

Mai sunt în Călindar vr'o 30 de articoli mai mari şi mai mici, apoi poezii, glume, vorbe înţelepte, poezii poporale etc.

Ca şi în anul trecut, aşa şi acum, **Calendarul Poporului aduce cele mai frumoase şi mai interesante chipuri:** Vlaicu şi cu aeroplanul lui, Chendi, Iosif, apoi **mape** şi **descrierea ţărilor**, pe unde s'a purtat războiul balcanic, familia regală a României, a Rusiei, ministrii României, toate chipurile celorce au încheiat pacea la Bucureşti, generalii şi tot felul de soldaţi din armata română, apoi vederi de prin toate oraşele cuprinse de România, adecă din Silistra, Dobrici, Turtucaia etc. etc. Cu totul sunt la **60 de chipuri** numai asupra celor petrecute în România, Bulgaria, Turcia, Grecia, Serbia, Muntenegru etc. Afară de acestea mai sunt şi **alte multe chipuri.** Cumpăraţi numai acest călindar şi atunci vă veţi convinge, că el se face tot mai bun din an în an. Insoţiţi-vă mai mulţi şi ne scrieţi pe o carte poştală: Câte bucăţi să vă trimitem când va fi gata?

Preţul unui exemplar e **40 bani**, iar pentru trimiterea **pe poştă 5 bani deosebit.**

Cine comandă cel puţin **20 exemplare** şi le plăteşte înainte cu câte **40 bani** bucata, mai **capătă două călindare pe deasupra** şi se trimit toate acasă plătite de postă.

Aceia care cumpără **25—50 exemplare** le capătă cu **28 bani,** dela **50 bucăţi în sus** cu **24 bani** unul, dar **trebuie să plătească şi posta** la primire.

Banii trebuiesc trimişi totdeauna înainte de aceia, cari voesc să capete călindare cu aceste preţuri atât de ieftine. **Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit şi cu rambursă,** adecă să se plătească la scoaterea dela postă. Mai puţin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă posta.

*

Pentru revânzători.

Toţi aceia, cari voesc a vinde călindare să se adreseze la administraţia „Foii Poporului". La acei **revânzători,** cari sunt oameni de încredere, dăm călindare şi ca să le plătească dupăce le vor vinde, numai cât atunci nu e rabatul chiar aşa de mare. Pe lângă plătirea după vânzare, dăm călindarul: **cu 28 bani acelora cari comandă dela 50 bucăţi în sus, iar cu 30 bani acelora cari comandă mai puţin de 50 bucăţi.** Ei au însă **a plăti şi posta,** fiindcă pachetul se trimite neplătit.

*

Intr'un pachet de 5 chilo întră 30 bucăţi. Pentru pachete de 1 chilo până la 5 chilo costă posta **72 bani.** (E deci tot atât a trimite un pachet de un chilo sau de cinci). Iar dacă călindarele se plătesc numai la scoaterea dela postă, atunci costă un pachet dela 1—5 chilo 84 bani.

*

Toţi ceice comandă călindare, sunt rugaţi a cetì bine aceste condiţii de vânzare. Indeosebi ne adresăm acelora, cari comandă câte 4—5 călindare, pe cari să le plătească când scot pachetul dela postă. Aşa ceva nu se poate, fiindcă costă prea mult posta. Din cauza asta, ceice comandă numai 4—5 bucăţi, să trimită banii **totdeauna** înainte.

Viața socială.

Reprezentația teatrală a „Reuniunii sodalilor români din Sibiiu“.

A avut loc Vineri, la 21 Nov. n., în teatrul orășenesc din loc. S'au jucat „Doctorul fără voie“, comedie în 3 acte de Moliere și „O șezătoare la țară“, icoană din popor cu cântece și jocuri, de Luncan și Mugur.

Piesa primă e o traducere din franțuzește, iar cuprinsul ei e luat din viața domnilor. Dar, în fine, de ce nu s'ar mai luà câte odată și piese cu conținut străin, pe lângă câte una românească? Iar în cazul de față s'a reprezentat și o a doua piesă foarte românească: Șezătoarea la țară.

In piesa cea dintâiu a jucat foarte natural, ca totdeauna, dl D. Axente (Sganarelle), d-șoara E. Imbăruș (Lucinda) încă și-a predat cu pricepere rola sa, iar d-na Duca (soția lui Sganarelle) și d-na Axente (ca doică), prin jocul lor plăcut și potrivit au contribuit mult la buna reușită a reprezentației. Alte roluri au mai avut d-nii V. Petrașcu, M. Neagu, E. Măgean, M. Corfariu, A. Mețiu, H. Dopp etc.

Asupra piesei a doua „O șezătoare la țară“ am scris mai pe larg când a fost reprezentată (astă iarnă) pentru prima oară de Reuniunea meseriașilor sibieni. Au jucat și acum aproape tot aceleaș persoane în rolurile de căpetenie. Cuprinsul piesei ne reoglindează viața dela țară într'o seară plăcută de iarnă: fete, feciori, tineri și mai bătrâni, în mijloc cu Badea Ioan, spun povești, glume, cântă și se veselesc la auzul frumoasei doine românești și a cântecului din fluer.

Teatrul a fost bine cercetat, toate locurile ocupate până la cel din urmă. Dar puțină inteligință din loc, ceeace ne miră și nu înțelegem: Ce-i îndeamnă să nu deie mai multă atenție ăstorfel de reprezentații? Indeosebi când venitul curat e destinat pentru scopuri atât de nobile: în favorul fondului Aurel Vlaicu și a darurilor de Crăciun pentru săracii nostri!

Avis.

Toți abonații, când trimit bani sau alte scrisori, sunt rugați a ne scrie și numărul de pe fașia sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră asupra mai multor lucruri.

Poșta Redacției și a Administrației.

Gh. N. P. Deocamdată nu e loc, dar poate mai încolo ceva. De aceea am păstrat scrisoarea trimisă.

Ilie Drăghiciu în S. Foaia merge regulat de aici, altceva nu putem face nimic, până când nu ne poți da ceva lămuriri, că pe unde bănuești perderea foii. Numerele neprimite le-am trimis din nou.

Oprea Hanciu în S. Se va publică în numărul viitor.

Lisa. Am cetit cu interes cele scrise și vom publică scrisoarea — dacă va fi loc — întreagă, în numărul viitor. La din contră părțile mai de seamă din ea.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după *calendarul vechiu*).

17 Noemvrie: Chichinda mare, Mediaș, Segedin, Sic.

18 Noemvrie: Beclean, Canija-mare.

19 Noemvrie: Chibed.

20 Noemvrie: Capolnoc Mănăstur, Soborșin.

21 Noemvrie: Hașfalău.

23 Noemvrie: Ațel, Blaj, Făgăraș, Orăștie, Petelea, Turda.

24 Noemvrie: Bichiș-Ciaba, Chișineu, Cianadul sârbesc și nemțesc.

25 Noemvrie: Apold (com. Târnava-mare).

27 Noemvrie: Dej, Sereda-Murășului.

28 Noemvrie: Uzon.

29 Noemvrie: Pojon.

In aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obiceiu, cu 1—2 zile mai înainte.

Editura și tiparul **“Tipografia Poporului„.**
Redactor resp.: **Nicolae Bratu.**

Loc deschis.

Din Budapesta. Cine are orice afacere în Budapesta să-i scrie dlui **L. Olariu,** funcționar în ministeriu. D-sa a deschis în Budapesta un birou de informații pentru Românii din provincie ca să-i scape din mânile agenților jipuitori.

Cine vrea să-și cumpere motoare bune, ori vre-o moară, ori alte mașini să-i ceară sfatul dlui Olariu. Cine are ceva de vânzare, cine are lipsă de un împrumut ieftin, cine are orice altă afacere în Budapesta, să-i scrie dlui Olariu, căci va fi îndreptat spre bine și va primì deslușiri corecte.

La dorință trimite gratuit planuri de mori, cataloage de motoare și alte mașini. Adresa: *L. Olariu,* Budapesta, II., Margitkörut 11.

Doamnele aparținătoare țerii noastre, posed dela natură un teind delicat, dar nu cam resistibil contra frigului și arșiții soarelui. Pentru scutirea pielii de arsuri de soare, crepături, bubulițe iscate din căldură, pistrue de soare să recomandă spre folosire pentru toaletă zilnică Crema Simon, Poudre de riz și Savon Simon. Să nu se schimbe însă cu alte Crème. De căpătat la J. Simon Paris și în farmacii, drogerii și parfumerii etc.

Prețul bucatelor

In SIBIIU la 25 Noemvrie st. n.

Grâu	Cor. 17.40	până 19.20	de hectolitru
Săcară	12.80	14.—	„ „
Orz	„ 8,80	„ 10,—	„ „
Ovăs	„ 4,40	„ 5.60	„ „
Cucuruz	„ 9,20	„ 12,—	„ „
Cartofi	„ 3,50	„ 4,50	„ „
Fasole	„ 15,—	„ 18,—	„ „
Făină Nr. 8	„ 35,20	„ 35,20	la 100 chilo
„ „ 4	„ 34,40	„ 34,40	„ „ „
„ „ 5	„ 33,80	„ 33,80	„ „ „
Slănină	„ 170,—	„ 174,—	„ „ „
Unsoare de porc	„ 170,—	„ 174,—	„ „ „
Său brut	„ 56,—	„ 64,—	„ „ „
Său de lumini	„ 84,—	„ 88,—	„ „ „
Său de lumini todit	„ 104,—	„ 104,—	„ „ „
Săpun	„ 66,—	„ 70,—	„ „ „
Fân	„ 5,—	„ 6,—	„ „ „
Lemne de foc neplutite	9,75	„ 10,10	la met. cub.
„ „ „ plutite	8 20	„ 8,70	„ „ „
Spirt rafinat	Cor. 2,12	„ 2,12	„ „ „
Spirt ordinar	„ 2,16	„ 2,28	„ „ „
Carne de vită pentru supă	Cor. 1,20	până 1 80	la chlo,
„ „ „ „ friptură	„ 1,60	„ 1,80	„ „
„ „ viței	„ —,72	„ 1,60	„ „
„ „ porc	„ 1,20	„ 1,80	„ „
Ouă 10 bucăți	„ —,80	„ 1,—	„ „
Un pătrar de miel	„ —,—	„ —,—	„ „
Carne de cal	„ —.80	„ 1,20	„

In BUDAPESTA 26 Noemvrie n. st.

Grâu de Tisa 78 chilo	Cor. 11,05	până 11,75	la 50 chilo
„ „ „ 79 „ „	11,15	„ 11.30	„ „ „
„ „ „ 80 „ „	—,—	„ —,—	„ „ „
Săcară	—,—	„ —,—	„ „ „
Orz	„ 8,17	„ 8,32	„ „ „
Ovăs	„ 7,30	„ 8,10	„ „ „
Cucuruz	„ 6,60	„ 6, 75	„ „ „

Prețul banilor în 26 Noemvrie. n.

	cumpărat:	vându
Galbeni	Cor. 11,30	11,40
100 Lei, hârtie.	„ 93,40	93 90
100 Lei, argint.	90,—	93,40
Lire turcești, aur	21,40	21,65
1 funt șterlingi englezești	23,88	24,13
100 marce, aur.	117,35	117,85
100 „ hârtie	117,35	117,85
Napoleon	18,98	19,11
100 Ruble rusești, hârtie	253,75	254,50
100 „ „ argint	242,—	245,—

Materii crude curate! Fabrici curate!

Numai cele mai bune, cele mai cu îngrijire alese și cele mai curate materii crude să folosesc la prepararea **„Săpunului Schicht“.** Nu numai toate aparatele, căldările și mașinăriile ci și localitățile unde se prepară să susțin într'o stare cu totul desăvârșită de curate, pentru ca astfel săpunul într'adevăr curat să se lifereze și din fabrici cu totul curate. Claritatea **„Săpunului Schicht“** și neîntrecutele sale cualități buno sunt rezultatele unor esperiențe și nenumărate încercări de decenii.

Cel mai bun la înmuiarea rufelor este Extractul de spălat „Lauda femeii“!

Săpun curat! Rufe curate!

Rufele numai atunci pot devenì curate, fără defecte și fără să sufere la spălat, dacă folosim un săpun deplin curat și nefalsificat. Noi garantăm cu 25.000 coroane, că **„Săpunul Schicht“,** marca **„Cerbul“** este absolut curat și liber de orice părți constitutive stricăcioase. Toate cuceririle timpului mai nou, toate invențiunile științei și ale tehnicei, să folosesc pentru ca Săpunul Schicht să fie produs după putință, cât se poate mai bun și mai ieftin. Permanent să lucrează încă la perfecționarea și ameliorarea lui.

Cel mai bun la înmuiarea rufelor este [illegible] de spălat „Lauda femeii“!

1309

Nr. 15411/1913

Publicaţiune.

Vineri în 5 Decemvrie st. n. a. c. la 10 ore a. m., se va ţinea în sala de şedinţe a magistratului orăşenesc licitaţiunea, prin care se va da tăietura şi cărăuşia de 900 grămezi à 4 □m. (1 stânjin metric) de blane de lemne de fag din pădurea muntelui „Şanta". Din această cantitate de lemne, mai susnumită sunt de a se produce şi cărăuşi pe 1914, 1915 şi 1916 de fiecare an 300 grămezi à 4 □m. în magazinul de lemne orăşenesc în Nagyszeben. Primul ofert e de a se aşeza şi pune sus în grămezi à 4 □m. (1 stânjin metric).

Licitanţii au a depune înainte de începerea licitaţiunii un vadiu de 50 cor.

Condiţiunile mai deaproape de licitare şi contract se pot vedea zilnic în orele de oficiu la administraţiunea silvanală orăşenească din Sibiiu, unde so pot înainta până la începerea licitaţiunii verbale şi oferte înscris şi provăzute cu timbre în regulă şi sigilate împreunate cu vadiul de 50 cor.

Nagyszeben, în 19 Noemvrie 1913.

Magistratul orăşenesc.

Cassa pentru asigurarea muncitorilor Districtul Sibiiu.

Nr. 6295/1913, 1430

Publicaţiune.

Se aduce prin aceasta la cunoştinţa şi informarea membrilor că ordinea de ambulanţă la Cassa pentru asigurarea muncitorilor, districtul Sibiiu se ţine cum urmează:

Dela 1/2 8—9 ore dimineaţa: pentru **morburi de dinţi** în toată ziua.

Dela 1/2 8—1/2 9 ore dimineaţa: pentru **morburi de grumazi, de nas şi urechi,** în toată Lunia, Mercurea şi Vineria.

Dela 10—11 ore a. m: pentru **morburi de piele,** în toată ziua.

Dela 11—1 oră d. a: **Ambulanţă generală pentru băr baţi,** în toată ziua.

Dela 3—5 ore d. a: **Ambulanţă generală pentru femei şi copii,** în toată ziua.

Ambulanţa şi sala de aşteptare se află în edificiul Cassei, parter.

Se atrage deosebită atenţie că femeile şi copii să iau în tractament numai în zile de după ameazi dela orele 3—5.

Nagyszeben, în 22 Nov. 1913.

In absenţa directorului:
Nerlinger.

O curte

de vânzare, se află la o poziţie foarte bună; în **Ocna-Sibiului, Str. Lungă.** Doritorii să se adreseze la **Ioan Oprişor, Ocna-Sibiului Str. Morţilor Nr. 2.** 1428

Timpul cel mai rău al ieşirii dinţilor.

Copiii palizi devin vioi şi trandafirii la faţă, dacă mama lor le dă regulat şi zilnic nutritoarea Emulsiune-Uleul de peşte alui Scott, care este foarte uşoară la luat. Efectul ce-l are în urma folosirii sale de către copii, este de o mare însemnătate, fiindcă are o înfluinţă favorabilă şi în timpul ieşirii dinţilor. Este îndeobşte cunoscut, că mulţi copii în timpul acesta unul din cale afară trişti, căci ieşirea dinţilor le cauzează dureri şi le răpeşte foarte mult liniştea. Ceice voesc să încunjure acestea, să folosească în astfel de cazuri Emulsiunea-Uleul de peşte alui Scott, care a avut de decenii cele mai strălucite succese. Ea conţine stofe necesare, cari contribuie la ieşirea dinţilor foarte mult şi le dă corpurilor tinere puteri nouă, contribuind totodată foarte mult şi la desvoltarea dinţilor sănătoşi.

Preţul unei sticle originale 2 cor. 50 fil. De vânzare în toate farmaciile. Trimiţându-se 50 fil. în mărci postale la adresa SCOTT & BOWNE, G. m. b. H., Wien, VII şi pe lângă provocare la ziarul acesta, să trimite prin o farmacie un pachet de probă gratuit. 1309

Nr. 1604/1913 not, 1415

Publicaţiune.

Comuna **Bethlen** (Beclean), comitatul **Făgăraş, esarândează** pe timp de 3 ani începând din 1 Ian. 1913 **casa sa de cârciumă** provăzută cu licenţă şi constătătoare din 3 odăi de **cârciumă,** 1 odaie de prăvălie, 2 odăi de locuit, 1 bucătărie, 2 pivniţe, 1 magazin de bucate, dimpreună cu edificiile economice, aparţinătoare şi grădina de legumi în estensiune de 1 jug. cat., prin licitaţiune punlică, ce se va ţinga în **14 Decemvrie n. 1913,** la 1 oră p. m., în cancelaria comunală.

Preţul de strigare 1000 cor., vadiu 10%.

Condiţiunile mai amănunţite se pot vedea în cancelaria comunală.

Bethlen, în 17 Noemvrie 1913.

Primăria comunală.

Casă

1406

aşezată în fruntea piaţului din comuna **Sălişte** sub Nr. 1281, împrenată cu drept de licenţă de cârciumă şi acomodată pentru orice întreprindere, e **de vânzare** din mână liberă, pe lângă un preţ favorabil. Cei interesaţi să se adreseze la proprietara casei: **Justina Bârză** din Sălişte.

Aţi auzit de aceasta?

Dacă talpa sau călcâiele dela galoşi de gumi s'au rupt şi stricat, — atunci acestea **se pot pune din nou**

Galoşi de gumi şi Galoşi de iarnă (şoşoni)

calitate bună şi mare alegere se află la 1408

„TURUL"

depozit ne încălţăminte

SIBIIU, str. Cisnădiei 20

Publicaţiune.

Comuna **Hóföld (Fofeldea) esarândează** prin licitaţiune publică, **Duminecă în 14 Decemvrie 1913,** la 11 ore a. m., în cancelaria comunală **Ospătăria** sa comunală de sub Nr. casei 75 pe anii 1914—1919.

Preţul strigărei e 800 cor. şi vadiul 10 %. Condiţile de licitaţie stau espuse în orele oficioase la cancelaria comunală.

Ospătăria constă în parter din 1 odaie cu 1 culină şi 2 pivniţe, iar în etaj din 3 odăi şi 1 culină.

Hóföld, în 20 Noemvrie 1913.

Primăria comunală.

Toma Sava, primariu **Aureliu Milea,** notar comunal.

Nr. 2200/1913 not. 1433

Licitaţie publică.

Să aduce la cunoştinţă publică, că să va da **în arândă** pe trei ani, eventual pe şasă ani, **crâjma comunală** din **Alamor** şi din **Széptelep-Mândra.**

Licitaţia se va ţinea în Széptelep-Mândra în **7 Decemvrie st. n. 1913,** la oarele 10 a. m., iar în Alamor în **8 Decemvrie st. n. 1913** la 10 oare a. m.

Condiţiunile de licitaţie să pot vedea în oarele oficioase la cancelaria oficiului notarial din Alamor.

Alamor, 1913 XI/25.

Notarul cercual.

O femeie

văduvă, în etate de 40 ani, cauta **loc de econoamă,** ori a face cunoştinţă cu un bărbat văduv din familie bună cu care să se căsătorească. Oferte sunt a se trimite pe apresa **V. D. Szeged, Strada Szentháromsag 48.**

1440

Aviz.

O tulumbă în stare bună, să află **de vânzare** la „Reuniunea pompierilor voluntari" din Săliste (Szelistye, Szeben m.).

Comanda Reuniunii pompierilor voluntari. 1434

1004

După cum susţine ştiinţa de azi, Odol e dovedit ca cel mai bun mijloc pentru dinţi şi gură.

Preţul: sticlă mare K 2·—
„ mică „ 1·20

Advocatul

Dr. Ioan Muţiu

şi-a deschis cancelaria advocaţială în **SIBIIU — NAGYSZEBEN** Srtada Urezului Nr. 29.

Ocazie potrivită.

Din cauza altei intreprinderi **închiriez lucrătoarea** potrivită pentru diferite meserii: tâmplari, rotari, ferari, tinicheri, lăcătuşi etc., ce se află la o poziţie bună în Sibiiu. Informaţii se dau la administraţia „Foaia Poporului" în Sibiiu. 1429

Lemne de fag pentru foc prima

în blane neplutite pe vagon (10 000 chilograme greutate) cu cor. 200.—
1 stângin (blane de 1 m. lungi) „ 40.—
1 stângin blane de 1 m. lungi) tăiate şi crepate „ 44.—
1 stângin lemne de stejar în blane aduse acasă „ 30.—
Butuci din lemne de foc moale în vagoane sau în mic, recomadă cu toată stima

Eduard Zimmermann

Sibiiu, Strada Gării (Bahngasse) 14
Telefon Nr. 230

1430

Atenţiune!

Negutătoria de cârnaţi şi cărnuri afumate, existentă de 35 de ani, **K. KREMER,** SIBIIU, strada Urezului Nr. 4, îşi recomandă stimaţilor şi iubiţilor săi muşterii depozitul său bogat asortat de cârnăţărie, precum

Şuncă suprafină de Praga în suluri, cârnaţi originali de Tirol (sătesti), cârnaţi pregătiţi din carne grasă de Krakau şi Brunsvic, câlmoi (cârnaţi) calitate fină, **slănină prima de Cluj,** afumată şi papricată, **slănină fină de delicatesă de Dobriţin, cârnaţi de fript** afumaţi şi neafumaţi, pe chilogram şi bucată

In fiecare Marţi şi Vineri **cârtaboşi de sânge şi de ficat,** în calitate fină

Specialitate: **Şuncă** recunoscută de cea mai bună şi gustoasă, în stare feartă sau crudă.

Salamă prima, proaspătă, produs din acest an.

Şuncă şi diferite cârnaţuri fine garnisite fin şi cu gust decorate pentru ospeţe, botezuri şi alte ocaziuni.

Pentru binevoitorul sprijin se roagă cu stimă

Văduva KARL KREMER
SIBIIU, Srada Urezului Nr. 4

Pastă de dinţi

KALODONT

apă de gură

1044

Nouele călcâie de gumi „BERSON“

le poartă orice om, care preferă

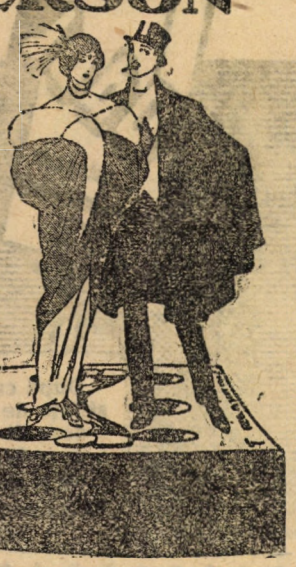

eleganță și mers plăcut!

1082

Bersonwerke, Budapest-Wien

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul **din „Foaia Poporului“.**

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foii noastre, ar e altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Spre atenţiune.

In comuna **Ibișdorful-săsăsc** (Szászivánfalva), comitatul Târnaveimari, 6 chilometri depărtare de orașul Mediaș, comunicație foarte bună, locuitori maioritate Români, să află **o moșie de vânzare**, de 12 jug. și **o curte cu casă.** Tot acolo să mai află **o curte cu crâșmă** de **arândat** pe mai mulți ani. Dorința ar fi ca după patință să ajungă în mână românească. Doritorii să se adreseze la **Mihailă Cuciu** învățător în Ibișdorfu-Săsăsc (Szásziván falva) ultima postă Mediaș (Medgyes), comitatul Târnavei-mari (Nagyküküllőmegye). 1414

Un tinăr meseriaș

în etate de 26 ani, bine făcut și sănătos, statură de mijloce, caută pentru **căsătorie** o fată sau văduvă, etatea și zestrea nu hotărește. Dar să cere să fie bună econoamă, sănătoasă și să aibă și ea ceva zestre. Eu am o avere frumoasă și meserie bună. În orașul unde sunt, de meseria mea alt meseriaș nu este. Am casa proprie și nu șed cu părinții la olaltă.

Ofertele să se trimită pe adresa **„O. Z. V“**, postrestante, **Zám.**

1431

Ca morar

doresc a ocupa un loc potrivit. Mă pricep la orice fel de motoare. Adresa respectivului morar se poate afla la administrația „Foii Poporului“. Pentru răspuns a se adauge o marcă de 10 bani. 1421

Cărbuni

pentru foc din lemn de nuc

din Lupen

de folosit mai cu samă pentu **lăcătuși** și **fierari** precum și pentru încălzirea locuințelor, recomandă

cu toată stima

Eduard Zimmermann

Sibiiu, Strada Gării (Bahngasse 14

Telefon Nr. 230.

Un tinăr român

în etate de 27 ani, dorește cunoștința unei **tinere române** din familie bună și bine crescută, până la etatea de 25 ani, **pentru a se căsători.** Tinărul e anteprenor de păduri și dorește după căsătorie a-și desface un comerciu. De aceea să recere ca respectiva să aibă unele cunoștințe de lipsă pentru a purta o astfel afacere și să dispună și de ceva avere. Ofertele sunt a să trimite la administrația „Foaia Poporului“, de unde apoi să vor trimite respectivului tinăr.

1432

Păşunat.

Parochia română din **Roșia** (Szászveresmart) dă **în arândă** pe 3 sau mai mulți ani, două păsuni de 250 jug. cu păsune și apă bună, foarte potrivită pentru oieri. Intrarea în folosință se poate face îndată. Licitațiunea se va ținea la oficiul parochial în **21 Noemvrie v. 1913**, la 2 oare p. m.

1416

Loc de crâşmar

caută o pareche tinără, fără copii; asupra condițiilor ne vom înțelege după învoială. Scrisorile sunt a se trimite la administrația foii, de unde se vor preda persoanei respective.

1409

Păşunat de oi

cam vreo 150 jug. bine încărcate cu iarbă sunt de **arândat pe timpul de iarnă.** Pe locul acela sunt și cam **30 care de fân**, și dacă le-ar cumpăra cineva momentan, i-aș da locul pentru păsune gratis până la sfîrșitul lui Martie 1914. Tot aceasta moșie e și **de vânzare** și constă toată din **190 jug. catastrale.** Locul să află în **Hiria (cercul Maros-Ujvár).** Interesații să se adreseze la **Romulus Muntean** în **Alba-Iulia (Gyulafehérvár).** 1427

Taie lemne

cu mașina, ieftin și bine, **Ilie Varvariu,** Rășinari Nr. 885, unde să se adreseze oamenii din această comună. Iar Sibienii să se adreseze în prăvălia fabricei, de mașini Török în Sibiiu, Poarta Cisnădiei. 1413

In loc de cor. 12.—

numai Coroane **5·—**

15.000 părechi de ghete cu băeri, conform desemnului de sus, tot din piele bună și talpă tare bătută cu cuie, cari au fost comandate pentru a se trimite în Balcani dar au rămas înapoi din cauza războiului. De aceea acum sunt silit a le vinde părechea sub prețul ce mă costă, adecă **numai** cu **cor. 5·—** Se pot căpăta pentru domni și dame în toate mărimile. **Trimitere cu rambursă.**

Exporthaus „Perfekt“

Vien, VII., Neustiftgasse 137/55

Uimitor de ieftin!

710 buc. pentru numai cor. 3·75.

Un orologiu aurit minunat precision »Anker« cu umbletul de 36 oare pre lângă garanță de 3 ani împreună cu lanț frumos, o cravată de mătasă pentru domni, un ac masiv de cravată, care nu se rupe, 3 bucăți batiste fine, un inel pentru domni cu peatră scumpă imitată, un spiț pentru țigări din spumă de mare imit., o oglindă minunată de buzunar pentru toaletă, un aparat pentru fotografiat la moment, un scobitor de dinți fin constătător din 4 părți, broșă pentru dame „Noutate“ o păreche de bumbi de manchete din aut double „Ideal“ cu închizătoare patentată, un album minunat cu chipurile cele mai frumoase ale universului pentru cari fiecare trebue să aibă interes, un colar minunat pentru dame din mărgele orientale, cari nu se sparg, 20 obiecte fine pentru corespondență și încă 610 obiecte necesare pentru casă, toate laolaltă împreună cu orologiul, care singur valorează banii aceștia, costă numai cor 3·75. Trimiterea se face cu rămbursă prin Export-Haus „LOUVRE“ 1373

F. Windisch, Krakau Nr. M/28

NB. Ce nu convine, se retrimit banii.

CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) ÎN SĂLIȘTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Sălișteprimește **depuneri spre fructificare cu 5 și 5½%** după mărimea sumei și terminul de abzicere. Darea de interese o plătește institutul. :::::::

1123 Direcțiunea

Atelier tehnic pentru dinți CLARA CONNERTH

SIBIIU, str. Măcelarilor 3, etagiul I

se oferează la orice îngrijire a dinților, îndeosebi înlocuirea coroanei dinților în aur, fie :: singuratici sau mai mulți la olaltă :: 1254

„Compagnie Generale Transatlantique“

Linia Franceză Linie regulată directă de vapoare rapezi

Havre—Newyork și Canada

preste **Basel** (Elveția) și **Paris** 1105

Cancelaria: BUDAPEST, VII, Baros-tér 15 Telefon: József 18—97

MOBILE lucrate solid și conștiențios ...

333 se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în: **mobile de tot felul pentru tineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni**

= Telefon Nr. 47 =

cu legătură în com. întreg

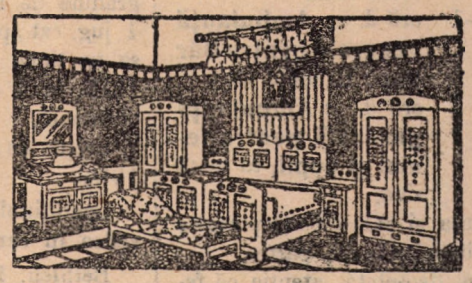

Atelier propriu **de tapiserie**

Se lucrează după planuri artistice

Banca generală de asigurare mutuală

„Transsylvania“

asociație cu garanție limitată în Sibiiu (Nagyszeben)

recomandă încheierea de 767

asigurări pe viață în cele mai culante condiții de polițe (pentru învățători confesionali și preoți români avantagii deosebite).

Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3% =

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig.

Asigurări mixte cu solvirea necondiționat de două ori a capit.

Asigurări de foc deasemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transsylvaniei“, sau plătit prin acest institut:

Capitale asigurate pe viață	K	5.458,689·43
Pagube de incendiu	„	5.456,645·67
In total a fost la Transsylvania la 31 Dec. 1912 { asig. pe viață	„	11.740,710·—
In total a fost la Transsylvania la 31 Dec. 1912 { asig. de foc	„	133.667,241·—
Capitai de fondare și rezerve	„	2.603,400·—

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori) cari au legături bune la orașe și în provincie, să primesc în serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.

Cele mai frumoase

Ilustrate

Vederi din Sibiiu, Porturi naţionale, ilustrate artistice şi pentru orice ocazii, apoi

Hârtii pentru scrisori

dela cele mai simple până la cele mai fine şi mai moderne, în diferite calităţi şi colori moderne se află, cu preţuri ieftine, la Librăria dela

Foaia Poporului

Sibiiu

Strada Măcelarilor Nr. 45.

Probaţi numai odată şi vă veţi convinge.

Binecunoscutele **resturi** de Moravia

Rochii de dame din Loden

sunt ieftine şi se află în cea mai bună calitate numai la firma

I. Ingrowitzer Webwarenerzeugung

JOSEF MASIK

în INGROWITZ, Mähren (Austria).

Aceste stofe de lână (Loden) sunt o *marfă minunată pentru revânzători*, de oarece sunt foarte iubite de dame. — Cereţi oferte. 1232

Corespondenţă germană

Atenţiune!

50.000 perechi de ghete!

4 perechi de ghete numai Cor. 7·90

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plăţile, am fost încredinţat a cheltui o mare cantitate de ghete adânc sub preţul de fabricare. Deci eu vând fiecăruia 2 perechi ghete cu şinoare, pentru domni şi 2 perechi pentru dame, de piele brună sau neagră, galoşată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform numărului. Toate 4 părechile costă numai K7 .90 Trimiterea per rambursă.

S. Lustig, export de ghete

Neu-Saudez, 54/p, Austria

Schimbul e admis sau banii retour.

Câştigul cel mai mare eventual un milion marce | **Anunţ de noroc** | Câştigurile sunt garantate de stat

Prima tragere 18 Dec

Invitare de participare la

Şanzele de câştig

ale loteriei mari garantate de statul Hamburg în care trebue să se câştige sigur 1211

13 milioane 731 000 marce.

In urma hotărârii guvernului, loteria aceasta s'a îmbunătăţit foarte mult prin mărirea capitalului, astfel că aproape toate câştigurile s'au urcat cam cu 40 procente faţă de mai nainte, prin ceeace aceasta loterie are cele mai bune şanze de câştig.

Câştigul cel mai mare în cazul cel mai norocos până acum a fost

600,000 de marce

iar pentru viitor s'a urcat la

un milion de marce.

Celelalte câştiguri mai mari pot fi eventual de:

900,000	marce	305,000	marce
890,000	„	303,000	„
880,000	„	302,000	„
870,000	„	301,000	„
860,000	„	300,000	„
850,000	„	200,000	„
840,000	„	100,000	„
830,000	„	90,000	„
820,000	„	80,000	„
810,000	„	70,000	„

precum şi multe câştiguri de câte 60.000, 50.000, 40.000, 30.000, 20.000, 10.000 marce etc.

In total loteria conţine 100.000 de lozuri, din cari 56.028 de numeri — **adecă mai mult ca jumătate** — în decursul celor 7 trageri trebue să fie trase.

Preţurile oficioase a lozurilor de clasa primă sunt: 1310

Loz întreg	Loz de jum.	Sfert de loz
10 M. 12 K	5 M. 6.—K	2·50 M. 3—K

Planul oficios de lozuri provăzut cu emblema statului în care sunt espuse preţurile lozurilor din clasele diferite precum şi consemnare a câştigurilor, îl trimit la dorinţă gratis şi franco.

Fiecare participant primeşte lista oficioasă a tragerilor imediat după trageri.

Câştigurile să plătesc prompt sub centrala statului. Comande rog acuma sau cel târziu până la

18 Decemvrie n.

Samuel Heckscher sen., bancher Hamburg (Nr. 953).

Tăiaţi aici

Comandă la Dl Samuel Heckscher sen., bancher, Hamburg (Nr. 953)

Trimete-mi

Loz întreg à 10 marce (12·— K)
„ de jumătate „ 5 „ (6·— „)
„ „ un sfert „ 2·50 „ (3·— „)

Adresa: .....

.....

Preţul aici alăturat cu mandat — Trimiteţi cu rambursă (Ce nu dorit, să se şteargă)

Cel mai vechiu şi mai mare institut financiar românesc din **Austro-Ungaria**

„ALBINA“

institut de credit şi de economii în Sibiiu

Filiale: **Braşov, Bozoviciu, Elisabetopole, Lugoş, Mediaş şi Mureşoşorheiu**

Agenturi: **Orşova, Sânmărtin, Sânmiclăuşul-mare şi Şeica-mare**

Capital societar	K	6,000.000·—
Fonduri de rezervă şi penziuni	„	2,350.000·—
Portofel de cambii	„	17,700.000·—
Imprumuturi hipotecare	„	12,400.400·—
Depuneri spre fructificare	„	24,500.000·—
Scrisuri fonciare în circulaţiune	„	10,000.000·—

Primeşte depuneri spre fructificare cu **5–5 1/2 %**

după terminul de abzicere, plătind însuşi darea de interese

execută **asemnări de bani la America** şi îngrijeşte încassări de **cecuri şi asignaţiuni** asupra oricărei pieţi, mijloceşte tot felul de **afaceri de bancă.** — Orice informaţiuni se dau gratis şi prompt atât de Centrala din Sibiiu, cât şi de filialele şi agenturile institutului.

Direcţiunea.

782

Viţă americană altoită

precum şi viţă americană pentru altoit, tărie, fără rădăcini, în diferite varietăţi furnizează renumita şi de mulţi ani recunoscută ca cea mai de încredere pepinieră.

Fr. Caspari

Mediaş--Medgyes (Nagyküküllő vm.)

Serviciu conştiinţios. = Soluri garantate.

Catalogul se trimite la cerere gratis şi franco. În catalog sunt publicate mai multe scrisori de mulţumire primite din toate părţile ţării, astfel că înainte de a face comanda, oric ne poate cere informaţiuni în scris sau verbal dela dnii proprietari cari mi-au trimis acele scrisori şi se poi convinge astfel de absoluta încredere ce o pot avea în firma de mai sus. 1314

Depozit bogat sortat! 1305

A. Henrich & W. Müller

Prima fabrică de piele sibiană

Sibiiu, Bachgasse Nr. 3—5,

îşi recomandă fabricatele lor precum: **tălpi pentru opinci** din piei întregi de boi şi bivoli, Vaches-Croupons şi tălpi de bivol cu margini şi fără margini în diferite cualităţi.

Mai departe se află în depozitul fabricei un mare asortiment în **Părechi de opinci tăiate** pentru femei, bărbaţi şi copii. **Brandsohlkipsen** şi diferite **bucăţi de tălpi** căzute. **Piei de vacă de vachs,** lucii sau şi în pregăteala lor **Pittlinguri de vachs,** „ „ „ „ „ „ **Klipse de vachs,** „ „ „ „ „ „ **Piei de viţăl de vachs,** „ „ „ „ „ „

Piei crepate de vachs, Boxpittlinge, Mastboxe, Boxcalf, Chevreaux în diferite färbi şi fabricate. **Piei de oaie** în färbi diverse. **Căpţuşeli de oaie.** Asortiment bogat în toate necesităţile aparţinătoare pantofăritului şi cismăritului şi în calapoade.

Călcâie de gumă.

Difevite lacuri, creme şi mijloace pentru conservarea ghetelor. În despărţământul nostru propriu să pregătesc, la dorinţă şi după măsură, toate părţile de sus la ghete (feţe) prompt şi pe lângă preţurile cele mai ieftine.

Preţuri solide! **Serviciu coulant exact!** **Fabricate proprii!**

Ocazie foarte potrivită

la prăvălia de încălţăminte

Vasilie Ban, „La cisma mare roşie“ Sibiiu, strada Ocnei Nr. 7

pe lângă preţuri ieftine.

Tot felul de ghete, în orice anotimp, cu preţuri de reclamă.

Preţuri:

Principiul meu este: Câştig puţin, vânzare mare!

Ghete în Chevreaux, Box sau Kalv:

Pentru copii, mărimea	20—25	K 3—4
„ „ „	26—28	„ 4—5
„ „ „	29—34	„ 5—7
„ „ „	35—39	„ 7—9
Păpuci de jumătate pentru dame Chevreaux şi Box sau Kalv		„ 4—14
Ghete înalte pentru dame Chevreaux şi Box sau Kalv		„ 8—14
Ghete de lucru pentru domni, tari, esecuţie în Kalv sau piele de vichs		„ 7—

Ghete în Chevreaux sau Box:

Ghete pentru domni cu gumi sau băieri	K 9·50
„ „ „ bumbi sau ideal	„ 10—
„ „ „ Kobrak	„ 14—
„ „ „ Oslaria	„ 12—
„ „ „ formă americană	„ 13—
„ „ „ formă americană, cu bumbi şi băieri	„ 16—
Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile	„ 20—

Mare alegere în:

cisme pentru copii şi domni.

Camaşi cu 4, 5, 6, 7, 8 şi 9 cor.

În duminecă şi sărbători e deschis până la 10 ore a. m.

Maşină de clocit pui

pentru 140 ouă, se vinde ieftin în Sibiiu, Str. Seivert 13, (Conradwiese).

---

e cel mai bun

călcâiu de gumi

Reprezentanţă pentru 1395
Sibiiu şi împrejurime

A. Henrich & W. Müller, Sibiiu

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc pretutindenea, în toate ţările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferе indeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI". ▪▪▪ Informaţii să dau şi comande să primesc la administraţia „FOII POPORULUI". ▪▪▪▪

Renume universal

are ciasul de buzunar marca „Sirena", 14 cor. aur american double, anker-remontoir ce merge 36 de oare. Prin cumpărarea întregei producţiuni din aceste ciasuri, mă aflu singur în poziţie a putea oferi pentru preţul grozav de ieftin de 4 cor. 90 bani acest cias, care posede un mehanism prima elveţian, astfel că nici nu se poate deosebi de nu cias de aur, ce costă 100 cor. Pentru mersul regulat garantez 5 ani. 1 bucată 4 cor. 90 bani, 2 bucăţi 9 cor. 50 bani. Mai departe oferez un cias Gloria, de argint, pentru buzunar, cu 3 cor. 60 bani. La oricare cias se alătură în cinste un lanţ elegant aurit. Nu e nici un risic. Schimbarea e permisă sau se dau banii înapoi. Trimiterea cu rambursă prin 1085

S. KOHANE, export de ciasuri
Krakau, Sebastiangasse Nr. 15.

Un milion ţoale pentru cai

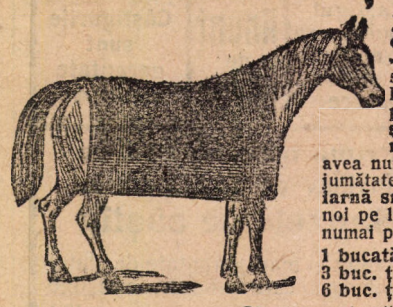

à cor. **2·50** cari erau designate pentru export în Balcani, dar din cauza escării războiului s'au reţinut înapoi. Aceste ţoale sunt din lână curată Himalaja de Brün şi de o **căldură necumpătată şi pentru iarnă neapărat de lipsă.** Cam 200 cm. de lung şi 140 cm. de lat, în colori cenuşii, draperii şi cafenii, cu marginile chindisite în coiori frumoase şi cari se pot avea numai pentru puţin timp pe lângă preţul producerii de jumătate de **cor. 2·50** de bucată. Aceste **ţoale de cai pentru iarnă snnt de o valoare îndoită** şi se mai pot cumpăra dela noi pe lângă aceste preţuri sensaţionale şi mai jos alăturate numai până atunci până când se gată rezerva.

1 bucată ţol de iarnă pentru cai . . costă numai cor. 2·50
3 buc. ţoale de iarnă pentru cai . . costă numai „ 7·25
6 buc. ţoale de iarnă pentru cai . . costă numai „ 14·—

Singura vânzătorie cu rambursă prin

M. SWOBODA, Wien, III/2, Hiessgasse 13–348

ANDREAS PAKSA

turnătorie de metal şi artă
SIBIIU
Str. Margarethen 18
▪▪▪

Liferare promptă şi lucru solid! — Preţuri ieftine!

se recomandă pentru esecutarea a tot felul de **greutăţi (măsuri), pumpe pentru bere, pipe pentru buţi de vin, maşini pentru stropirea viilor, clopotele pentru vite,** pisălugurl din aramă, **părţi întregitoare** la orice fel de maşini, precum şi tot felul de lucrări, ce se ţin de aceasta branşe.

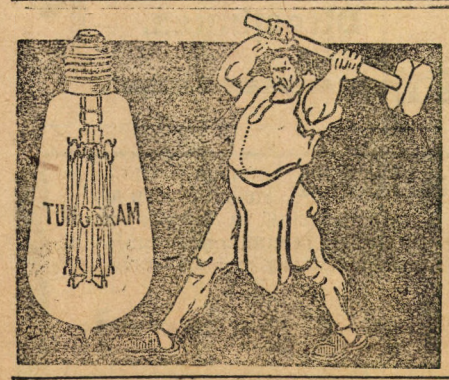

1394

Nu întrebuinţaţi altă marcă decât

Para cu drot original

prevăzută cu marca de scutit

„TUNGSRAM"

Atenţiune la faşificări!

Vereinigte Glühlampen- und Elektrizitäts-A.-G., Ujpest 4.

Ah vai!

La tusă, răguşeli
şi flegmă ajută repede şi sigur 1262

Pastilele de piept Egger

cari au un gust excelent şi nu violează pofta de mâncare.

De carton: 1 şi 2 coroane
Carton de probă: 50 fil.

De vândut în fiecare farmacie şi drogerie

Trăiască!

Trebue să mă înec în această tusă afurisită.

Fabrica: A. EGGER şi FIIUL
liferant de curte ces. şi reg., WIEN.

Pastilele de piept ale lui Egger m'a scăpat repede.

De căpătat: ÎN SIBIIU la farmaciile: Guido Fabritius, Carol Mörscher, T. C. Molnár, Carol Müller, Eugen Rummler, Carol Pissel, Albert Zink.
ÎN SEBEŞUL-SĂSESC: În farmaciile: Stefan Heitz, I. C. Reichard şi Walter Metz.

Telefon Nr. 188 | **Capital social Coroane 1,200.000.** | Postsparcassa ung. 29.349

Banca generală de asigurare

▫▫▫ societate pe acţii în Sibiiu — Nagyszeben ▫▫▫

este prima bancă de asigurare românească, înfiinţată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania şi Ungaria.

Prezid. direcţiunii: **PARTENIU COSMA**
directorul executiv al **„Albinei"**
şi prezidentul **„Solidarităţii"**

423

BANCA GENERALA DE ASIGURARE

face tot felul de asigurări, ca **asigurări contra focului şi asigurări asupra vieţii** în toate combinaţiunile. Mai departe mijloceşte: **asigurări contra spargerilor, contra accidentelor şi contra grindinei.** Toate aceste asigurări **BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE** le face în condiţiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum şi la agenţii şi bărbaţii de încredere ai societăţii. — Prospecte, tarife şi informaţiuni să dau ▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪ gratis şi imediat. ▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni şi cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societăţii

Banca generală de asigurare dă informaţiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare. Cei interesaţi să se adreseze cu încredere la:

Banca generală de asigurare Sibiiu—Nagyszeben Edificiul „ALBINA".

Mijloc de a asană apa și de a preservă în mod sigur de boli epidemice.

Oricine știe, că toți doctorii sunt de acord a recunoaște, că cea mai mare parte a boalelor epidemice se comunică prin apă; așa sunt frigurile tifoide, disenteria, cholera, precum și gripa și influiența. Apa conține o infinitate de animalcule ce se numesc microbi și dintre cari unele sunt germenii boalelor celor mai primejdioase. De ací o apă este nesănătoasă când conține acești microbi răi.

Când o apă nu este foarte curată și mai ales când într'o țară domnesc epidemii, este prudent pentru a preservà, de a asanà apa ce se bea. Este o precauțiune ce este bine a luà și în timpul căldurilor mari, moment când se bea apa așa de mult, mai cu deosebire de lucrători și agricultori

Mijlocul cel mai simplu, cel mai sigur și cel mai economic de a se asanà apa este a turnà puțină apă de gudron. In primul rând, gudronul este un antiseptic. El omoară microbii, cauzele tuturor boalelor noastre grave și astfel ne preservează de ele. Face deci sănătoasă și salutară apa ce bem și ne garantează astfel în contra epidemiilor.

MICROBES contenus dans l'eau impure. Le Goudron de Guyot tue tous ces microbes.

Un farmacist din Paris, dl Guyot, a reușit acum treizeci de ani să facă gudronul solubil în apă, și mulțumită acestei inventiuni, se găsește azi la toți farmaciștii sub numele de Gudron de Guyot, o licoare foarte concentrată de gudron care permite să se prepare la minut, de e nevoie, o apă de gudron foarte limpede și foarte eficace.

Turnându-se una sau două linguriță de gudron în fiecare pahar de apă sau lichid ce se obișnuește a se luà la masă, se obține astfel o beutură foarte sănătoasă care preservă în contra epidemiilor febrei tifoide, ftisiei și boalelor infecțioase și care vindecă în mod sigur gripa influența, bronșitele și catarele, și aceasta fiindcă gudronul ucide microbii răi, cauzele tuturor boalelor.

Dacă cineva voește să vă vândă cutare sau cutare produs, în locul adevăratului Goudron Guyot, nu Vă încredeți, e din interes. Este absolut necesar pentru a preservà de boalele epidemice și pentru a obținea vindecarea bronchitelor, catarelor, guturaielor vechi, neglijate și a fortiori astmului și ftisiei, de a cere la farmacie adevăratul Goudron de Guyot.

Acest produs se obține din gudronul unui pin de mare special, care crește în Norvegia, și e preparat chiar de Guyot, inventatorul gudronului solubil; astfel se explică eficacitatea lui cu mult superioară celorlalte produse analoage. Pentru a evità orice greșală, priviți eticheta: adevăratul Goudron Guyot poartă numele lui Guyot tipărit cu litere mari și semnătura sa în 3 culori: violet, verde, roșu și oblic, precum și adresa: Maison Frere, 19, rue Jacob, Paris. — Intrebuințarea Goudronului Guyot costă 10 bani pe zi și preservă de orice epidemie.

Deposit: Maison Frere, 19, rue Jacob, Paris și la toate farmaciile și Drogeriile. Prețul unei sticle cor. 2·50. 1363

„Vânătoare voioasă de rațe"

Jocul cel mai nou și voios pentru societăți.

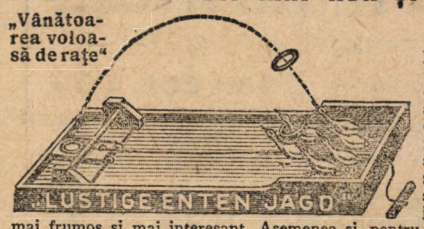

Produs prin mecanism.

In expoziția din Adria acest joc a stârnit în poporațiunea italiană prezentă **enormă veselie.** S'a aruncat cu verigi asupra rațelor vii, și aceluia căruia i-a succes a aruncà o verigă în grumazul unei rațe primia **rața ca câștig.** Acest joc nou **„Vânătoare voioasă de rațe"** e reprodus după realitate și putință întocmai și se pot împărtăși la el atât copiii cât și oamenii crescuți **stârnind între toți o veselie de nedescris.** Pentru serile lungi de iarnă jocul nostru **„Vânătoarea voioasă de rațe"** mai cu samă pentru societăți e cel mai frumos și mai interesant. Asemenea și pentru reuniuni, cluburi, casine, ospătării, cafenele precum și pentru fiecare familie fiindcă **produce peste tot multă voie bună și încordare.** Acest joc **„Vânătoarea voioasă de rațe"** într'o execuție foarte fină împreună cu instrucțiunea necesară pentru conducere costă numai

Cor. 5.50.

Unicul loc de vânzare pe lângă rambursă prin

M. SWOBODA, Wien, III/2, Hiessgasse 13—348.

Fabrică de licheruri foarte fine

Înființată la 1878.

Premiată: În Sibiiu cu medalia de aur, Londra cu med. de aur și crucea de onoare. Bruxela și Paris cu medalia de aur și grand prix.

Heinrich Rieger

Sibiiu, strada Gușteriței Nr. 7

recomandă licherurile sale excelente precum Rum, rachiuri de drojdii, trevere și :: de prune ca și ::

1337

ȚUICĂ

veritabilă curată pre lângă prețurile cele :: mai ieftine. ::

HEINRICH RIEGER, strada Gușteriței Nr. 7.

AGRICOLA intreprindere de mașini agricole și motoare

BUDAPEST, V., Kóráll-utca 9

Ce e bun e și ieftin!

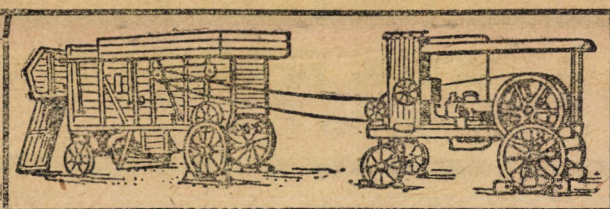

Ce e bun e și ieftin!

Tot felul de uleiuri și curele

Motoare de uleiu brut originale șvediane și originale Diesel pentru instalațiuni de mori și pentru alte scopuri industriale.

Motoare de benzin și uleiu brut pentru garnituri de tăierat, cari funcționează în toată țara spre deplină îndestulire a cumpărătorilor.

Se află pururea în depozit. 1371

Prețuri moderate. — Condițiunile cele mai favorabile de solvire în rate pe mai mulți ani. — Catalog de prețuri și deslușiri de specialitate se dau la cerere gratuit și franco.

—— Corespondență românească. ——

Tot felul de articoli tehnici

Balsamul apotecarului A. Thierry

e un mijloc neîntrecut la boale de plămâni și de piept, **moderează catarul, oprește flegma, ușurează durerile tusei.** Are efect excelent la aprindere de gât, răgușeală și la boale de gâtlej, friguri, îndeosebi sgârciuri în stomac și colică. Vindecă boalele genitale și hemoroide, curăță rărunchii și întărește apetitul și mistuirea. Servește tare bine contra durerilor de dinți, a dinților gălnoși, contra mirosului de gură și alte boale de dinți și de gură. încetează mirosul provenit din gură sau stomac. Mijloc bun contra limbricilor. Vindecă tot felul de răni, orbant, bășici provenite din ferbințeli, buboaie, buburuze, **răni provenite din arsură, membre degerate,** sgrăbunțe, bube ce-au eșit pe piele, dureri de urechi etc. Să nu lipsească din nici o familie, îndeosebi când bântue epidemii de influență, holeră și alte epidemii. Scrie la: 1072

A. Thierry, apotecă la Îngerul păzitor în **Pregrada** bei Rohitsch

12 sticle mici sau 6 sticle mari sau 1 sticlă mare specială cor. 5·—

La comande mai mari e prețul mult mai ieftin!

Singura veritabilă 1072

Alifie-Centifolia a lui Thierry

împiedecă și oprește înveninarea sângelui. Face de prisos operațiile. Se folosește: la femei cari lăptează, la pornirea laptelui, împotriva împetririi peptului, la orbanț, înflamație de picioare sau de os, răni, picioare umflate și la **mâncarea osului**; apoi la răniri de sabie, împușături, împușcături, tăieturi și sdruncinări, precum și la înlăturarea din corp a obiectelor străine, ca: sticla, țanțuri, pietriș, alice, spini etc., la tot felul de umflături răni, carbunc, chiar și la **cancer** (rac); la negei pe mâni sau la picioare, bășici, răni la picioare, **răni de arsuri,** la slăbire provenită din zăcut mult, bășici de sânge, curgeri de urechi etc. etc. **2 cutii costă K 3·60,** pe lângă trimiterea înainte a banilor sau cu rambursă. Se capătă la apotecarul **Török Jozsef** în Budapesta și în cele mai multe apotece din țară. En gros se află la droguerile: **Thalmayer și Seitz, Erezii Hochmeister** și **Frații Radanovits** în Budapesta. Unde nu e deposit să se comande direct dela:

A. THIERRY, Apoteca la Ingerul păzitor în **PREGRADA** (lângă Rohitsch Sauerbrunn).

Nu-i reclamă — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de

Haine pentru domni, dame băieți, fete și copii

bluse, rochii, jupoane, negligés și costume pentru dame

Mare alegere! Prețuri fără concurență!

Cel mai mare depozit de blănării!

Strada Cisnădiei, Palatul comandei de corp.

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu

NEIGE DE FLEURS e cea mai nouă ştiinţific lucrată

Cremă pentru mâni şi faţă

şi cea mai bună mijlocire igienică a timpului prezent.

Tuba 80 fileri De vânzare în tot loc. **Doza cor. 1·60**

1271

Vinuri minunate!

1272

Din cauza unei mari rezerve de vinuri, se vând prelângă preţuri moderate vinuri garantat naturale din anii 1908, 1910 şi 1911 în diferite calităţi la

Heinrich Rieger

Prăvălie mare de vinuri

SIBIIU, strada Guşteriţii Nr. 7

Vânzare în mic şi mare

8 zile de probă

trimit la ori-şi-cine cu rambursă din oroloagele de mai jos (în care timp se pot schimba ori cere banii retur) şi anume:

Orologiu	american de nichel	cor. 2·80
„	patent Roskopf	cor. 3·—
„	american Goldin	cor. 3·50
„	de tren Roskopf	cor. 4·—
„	Roskopf cu 2 capace	cor. 4·50
„	lat	cor. 5·—
„	cu 2 capace, imitaţie de argint	cor. 6·—
„	de aur 14 carate	cor. 18·—
„	original Omega	cor. 20·—
„	deşteptător de concurenţă, 12 cm. înalt	cor. 2·—
„	„ marca Junghaus	cor. 3·—
„	„ cu cadran Radium	cor. 4·—
„	„ Radium, cu 2 clopote	cor. 5·—
„	„ „ 4 „	cor. 6·—
„	„ cu muzică	cor. 8·—
„	pendulă, 75 cm. înalt	cor. 8·—
„	„ cu sunet de clopot	cor. 10·—
„	„ cu automat de muzică şi batere	cor. 14·—
„	rotund cu deşteptător.	cor. 6·—

Garanţie pe 3 ani în scris. — Trimiterea prin rambursă.

Max Böhnel, = WIEN, IV. = Margarethenstrasse 27/750

1405 Lista de preţuri originală de fabrică se trimite gratis

Carte nouă:

ANECDOTE

cu un adaus: „Insemnări autobiografice“

de

Teodor V. Borza

1150

Variatul şi bogatul cuprins al acestei broşuri e următorul:

În loc de prefaţă
Din viaţa preotului Teodor V. Borza, autobiografie
Ris căscat
O predică frumoasă
Reamintire din anul 1842
Sasul şi Românul
Solerul la Milenău (1897)
Popa săsesc şi predica
Sasul şi boii
Un voinic cu alt voinic
Solerul la vânat
Sasul curagios
Cula merge la petit
Cula iarăşi la petite
Un toast, ţinut la adunarea despărţământului Asociaţiunei la Mediaş, în 28 August 1898
Un mire cinstit în coteţ
Ţiganul cinstit
Ţiganul vânător
Ţiganul husar
Nădragii Ţiganului
Sasul păcurăr
Ţiganul cărturar — Păscălerul
Ingropăciunea Vaivodului
O predică pe un vârf de saică
Un toast
La Sângiorz, gratulare d-lui protopop Georgiu Simu
Un petitor surd
O nuntă ţigănească

Se poate procura cu preţul de **80 bani**, trimişi înainte, dela Librăria „Foii Poporului“ în Sibiiu, precum şi dela autor în Boarta (Mihályfalva) u. p. Şeica mare (Nagyselyk)

Ludovic Ferencz

croitor de bărbaţi

SIBIIU, strada Cisnădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicului **cele mai noue stofe de toamnă şi iarnă în mare — asortiment. —**

Noutăţile

sosite chiar acum, **pentru haine de bărbaţi stofe englezeşti, franţuzeşti** şi **indigene,** din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: **Sacko, Jaquete** şi **haine de salon,** cu preţuri foarte moderate.

Deosebită atenţiune merită noutăţile de stofe pentru **pardisiuri** şi **„Raglam“,** cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra **reverenzilor** confecţionate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atenţiune a On. domni preoţi şi teologi absolvenţi. — **În cazuri de urgenţă confecţionez** un **rând complet de haine în timp de 24 ore.** — Uniforme pentru voluntari, cum şi tot felul de articli de uniformă, după prescripţie croitura cea mai nouă.

Atenţiune!

50,000 părechi de ghete

4 părechi de ghete numai cor. 8·—

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plăţile, am fost încredinţat a cheltui o mare cantitate de ghete adânc sub preţul de fabricare. Deci eu vând fiecăruia 2 părechi ghete cu şinoare, pentru domni şi 2 părechi pentru dame, de piele brună sau neagră, galoşată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform numărului. Toate 4 părechile costă numai cor. 8·—. Trimitere per rambursă

A. GELB, Export de ghete

Krakau Nr. 40

Schimbul e admis sau banii retour.

Beutură escelentă şi cu gust bun care produce sânge. — Recomandă de medici contra boalei de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescenţă. Influenţează producerea sângelui, întărind muschi şi nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinţi.

Preţul unei sticle mari Cor. 3·50, una mică Cor. 2·—. Se capătă în toate apotecele. 591

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,

apotecar la Sibiiu.

Hagerbräu

FRAŢII HAGER

= Bererie în Sibiiu =

recomandă **escelentele** şi durabilele

Beri pentru export

Bere albă Lager

şi

= Bere Bock =

Serviciu cu preţuri moderate!!

Hagerbräu 1078

La comande dela orice firme, despre care ai aflat din Foaie, **să aminteşti** totdeauna, că ai cetit inseratul respectiv în **„Foaia Poporului“** ca astfel să fii servit bine, grabnic şi ieftin

„Tipografia Poporului“, Sibiiu